

SZIG
0827

**ÖSSZEFOGLALÁS
A DUNA ELTERELÉSE
ÉS
A SZIGETKÖZI IDEIGLENES VÍZPÓTLÁS
KÖRNYEZETI HATÁSAIT FIGYELŐ
MONITORING RENDSZERRŐL**

MTA Szigetközi Munkacsoport, 2000. szeptember 15.

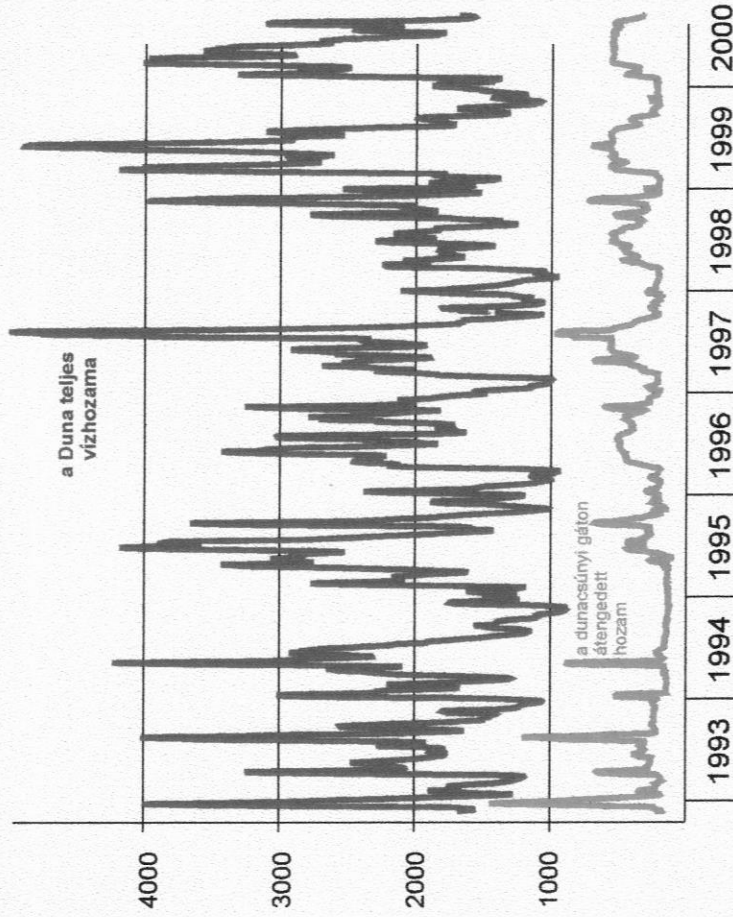
ÖSSZEFOGLALÁS
A DUNA ELTERELÉSE
ÉS
A SZIGETKÖZI IDEIGLENES VÍZPÓTLÁS
KÖRNYEZETI HATÁSAIT FIGYELŐ MONITORING RENDSZERRŐL

A bős-nagymarosi vízlépcsőrendszer építésének elhagyása, a Duna elterelése, a hágai per és a szigetközi térség károsodása szükségessé tette és teszi, hogy a térségben környezeti monitoring tevékenység folyjék, mely a kormányzati feladatokhoz alapadatokat szolgáltat. A monitoring felügyelete a környezetvédelmi miniszter feladata a bős-nagymarosi vízlépcsőrendszer elhagyásával és a hágai perrel kapcsolatos összetett kormányzati tevékenység keretén belül.

A feladatokat elsőként a (ma már hatályon kívülre került) 2004⁹/1993. számú kormányhatározat foglalta össze. A változó feladatoknak megfelelően újabb és újabb határozatok születtek (ld. a kormányzati feladatokat összefoglaló mellékletet). A Szigetköz ideiglenes vízpótlásáról szóló 2030/1995.(II.8.) kormányhatározat újabb feladatot utalt a környezetvédelmi tárcához: a szlovák féllel közös monitoring felügyeletét és üzemeltetését. A közös monitoring keretében folyó tevékenységet a vízpótlásra vonatkozó kormányközi egyezmény szabályozza. A monitoring-tevékenységről évente jelentést kell készíteni az Országgyűlésnek.

A szigetközi monitoring költségeit az éves költségvetési törvényben határozza meg az Országgyűlés. A 2000. évi költségvetési évben a KVM és a KöM költségvetésében az ágazati célelőirányzatok között szerepelnek a szigetközi vízpótlással (*KVM F13.b 100 mFt*), a Duna Rajka-Budapest szakaszának monitoringja (*KöM F14 2/1 100 mFt*) és a szigetközi kárenyhítés (*KöM F14 3/1 240 mFt*) költségei.

A jelen összefoglalás bemutatja a működő monitoring rendszert, ismerteti a sürgős feladatokat, középpontba állítva a környezetvédelmi tárcára háruló feladatokat. A feladatok meghatározó hatályos rendelkezéseket a melléklet tartalmazza.

Az ábra görbéi a Duna vízhozamának heti átlagait mutatják m³/sec egységben. A felső görbe a dévényi (Szlovákia), az alsó a rajkai (Magyarország) vízmérce alapján készült.

A szlovák fél Dunacsúnynál a teljes vízmennyiségnek csak töredékét engedti a folyóba. 1992. október 26. - 2000. szeptember 11. között a vízhozamok átlaga a dévényi mérésén 2110, a rajkai mérésén 378. Az elmúlt nyolc évben tehát a szlovák fél a teljes vízmennyiségnek csak 18 %-át engedte a közös mederbe, 82 %-át saját áramtermelési céljaira fordította.

a Duna vízhozama

http://www.ace.hu/danube_dg

8. Rotárné Szalkai Ágnes, Nagy Péter, Tóth György
Összefoglaló zárójelentés a Szigetköz térségében a MIKE SHE programcsomag próbafuttatásáról
Budapest, 1994. december 1.
9. Magyar Állami Földtani Intézet, témavezető: Scharek Péter
Beszámoló jelentés a Szigetköz hidrogeológiai és aktuálgeológiai állapotfelmérése, az adatok térinformatikai feldolgozása című szerződés teljesítéséről
Budapest, 1994. november 30. 116 oldal + térképek
10. Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szervezők Vállalkozása kft. Győri Irodája
Jelentés a dunai halfauna és élettéré változásának 1994. évi megfigyeléséről I. 1994. május 8. 100 oldal, 11 melléklet
11. Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szervezők Vállalkozása kft. Győri Irodája
Jelentés a dunai halfauna és élettéré változásának 1994. évi megfigyeléséről II.
1994. november 8. 69 oldal, 14 melléklet
12. ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék, témavezető: Simon Tibor
A Szigetköz biológiai megfigyelőrendszere: Botanikai monitoring, 1994
Budapest, 1994 22 oldal, ábrák, táblázatok, fényképek
13. Erdészeti Tudományos Intézet, témavezető: Halupa Lajos
A szigetközi ökológiai bázisterületen és fatermelési kísérleti területeken végzett adatgyűjtés és értékelés, II. részjelentés
Budapest, 1994. november 15. 11 oldal, ábrák, táblázatok, fényképek
14. Erdészeti Tudományos Intézet, témavezető: Halupa Lajos
Részjelentés a szigetközi biomonitring keretén belül az erdészeti megfigyelések az ökológiai bázisterületeken és a fatermelési kísérleti területeken adatgyűjtés és értékelés témában
Budapest, 1994. 7 oldal + táblázatok
15. Erdészeti és Faipari Egyetem Erdővédelmi Tanszék, témavezető: Varga Ferenc
A Szigetköz Biológiai megfigyelőrendszere: Erdővédelmi monitoring
Sopron, 1994. december 1. 23 oldal + mellékletek
16. Magyar Természettudományi Múzeum Állattára, témavezető: Mészáros Ferenc
Jelentés a Szigetköz 1994-es zoológiai monitoringjáról
Budapest, 1994. 179 oldal + fényképek
17. MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete Magyar Dunakutató Állomás, témavezető: Berczik Árpád
Hidrobiológiai észlelő-kutató tevékenység a Duna Rajka-Göd szakaszán
Vácrátót-Göd, 1994. november 15., I.kötet 74 oldal, II. kötet táblázatok
18. MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete Magyar Dunakutató Állomás, témavezető: Berczik Árpád
Felmérés az 1994. év őszi rendkívül alacsony dunai vízállás miatt bekövetkezett hidrobiológiai károkról a Szigetköz felszíni vízterületein
Vácrátót-Göd, 1994. december 9. I.kötet 74 oldal, II. kötet táblázatok
19. Magyar Természettudományi Múzeum Növénytára, témavezető : Ács Éva, Buczkó Krisztina
Algamonitring a Szigetközben
Budapest, 1994. november 15. 36 oldal, ábrák, táblázatok, fényképek
20. Magyar Természettudományi Múzeum Növénytára, témavezető: Papp Beáta és Rajczy Miklós
A felső Szigetközben lezajló változások monitorozása a vízi-vízparti mohaflóra segítségével
Budapest, 1994. 11 oldal, táblázatok, fényképek
21. Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovits Gusztáv
Jelentés a Duna Monitoring környezeti adatgyűjtő- és információs rendszer mezőgazdasági hasznosítás állapotörögztéséről a Szigetközben
Mosonmagyaróvár 1994. december 34 oldal + mellékletek
22. Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovits Gusztáv
Jelentés a Szigetközi Monitoring környezeti adatgyűjtő- és információs rendszer talajnedvesség méréséről
Mosonmagyaróvár 1994. november 11 oldal + mellékletek

23. Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovits Gusztáv
Jelentés a Duna Monitoring rendszer keretén belül az 1994. évi fenológiai megfigyelésekről és értékelésükről
Mosonmagyaróvár 1994. december 49 oldal + mellékletek

1995

1. ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék, témavezető: Simon Tibor
A Szigetköz biológiai megfigyelőrendszere, Botanikai Monitoring 1995, Jelentés,
Budapest, 1995. november 30, 13 oldal + mellékletek
2. ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék, témavezető: Simon Tibor
Az ideiglenes fenékküszöb hatásának mérése fitoindikációs módszerrel, Kutatási jelentés
Budapest, 1995. november 28, 4 oldal + melléklet
3. Magyar Természettudományi Múzeum Állattár, témavezető: Mészáros Ferenc
A gerinces fauna monitorozása, Jelentés
Budapest, 1995, 27 oldal + függelékek
4. Magyar Természettudományi Múzeum Állattár, témavezető: Mészáros Ferenc
A gerinctelen fauna monitorozása c. munkáról, Jelentés
Budapest, 1995. 27 oldal + függelékek (2 kötet)
5. Magyar Természettudományi Múzeum Állattár, témavezető: Mészáros Ferenc
Az ideiglenes fenékküszöb biológiai hatásai különös tekintettel a szemiteresztris és teresztris faunára
Budapest, 1995. 7 oldal + függelékek
6. Magyar Természettudományi Múzeum Növénytár, témavezető: Papp Beáta, Rajczy Miklós
A felső Szigetközben lezajló változások monitorozása a vízi-vízparti mohaflóra segítségével, Munkajelentés
Budapest, 1995. november, 8 oldal + mellékletek
7. Magyar Természettudományi Múzeum Növénytár, témavezető: Rajczy Miklós
Fenékküszöb hatásának monitorozása kriptogám növények segítségével, Munkajelentés
Budapest, 1995. november, 42 oldal + mellékletek
8. Magyar Természettudományi Múzeum Növénytár, témavezető: Buczkó Krisztina, Ács Éva
Algamonitoring a Szigetközben, Kutatási jelentés
Budapest, 1995. november, 36 oldal + mellékletek
9. Erdészeti Tudományos Intézet, témavezető: Somogyi Zoltán
Erdészeti megfigyelések a Szigetközben, Faállományok növekedésének vizsgálata, 1. részjelentés
Budapest, 1995., 15 oldal + mellékletek
10. Erdészeti Tudományos Intézet, témavezető: Somogyi Zoltán
Az erdészeti monitoring többletfeladatai a közös magyar-szlovák monitoring programban, Jelentés
Budapest, 1995. november 30., 36 oldal + mellékletek
11. Erdészeti Tudományos Intézet, témavezető: Somogyi Zoltán
Erdészeti megfigyelések a Szigetközben, 2. Részjelentés
Budapest, 1995. december 11., 18 oldal + mellékletek
12. Erdészeti és Faipari Egyetem Erdővédelmi Tanszék, témavezető: Varga Ferenc
Erdővédelmi monitoring, Jelentés
Sopron, 1995. december 10., 10 oldal
13. Reflex Környezetvédő Egyesület, témavezető: Lajtmann József
Középszigetközi Duna-meder és élővilágának állapotváltozása, Beszámoló
Győr, 1995. november 30. 5 oldal + mellékletek
14. Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Czímber Gyula
A Szigetköz gyomvegetációjának változásai a vízpótlás hatására, Kutatási jelentés
Mosonmagyaróvár, 1995. november 27., 36 oldal

15. Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovics Gusztáv
Jelentés a Szigetközi Monitoring környezeti adatgyűjtő és információrendszer talajnedvesség méréséről
Mosonmagyaróvár, 1995. november, 8 oldal + mellékletek
16. Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovics Gusztáv
Jelentés a Szigetközi Monitoring környezeti adatgyűjtő és információrendszer mezőgazdasági hasznosítás állapotvizsgálásáról a Szigetközben
Mosonmagyaróvár, 1995. december, 34 oldal + mellékletek
17. Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovics Gusztáv
Jelentés a Duna monitoring rendszer keretén belül az 1995. évi fenológiai megfigyelésekről és értékelésükről
Mosonmagyaróvár, 1995. december, 41 oldal + mellékletek
18. Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovics Gusztáv
Jelentés a vízpótlás mező- és erdőgazdasági hatásainak megfigyeléséről
Mosonmagyaróvár, 1995. december 5., 14 oldal + mellékletek
19. Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szervezők Vállalkozása Kft. Győri Irodája, témavezető: Bertalan Ottó
A dunai halfauna szigetközi élettere alakulásának vizsgálata, Részjelentés
Győr, 1995. május 2., 60 oldal + mellékletek
20. Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szervezők Vállalkozása Kft. Győri Irodája, témavezető: Bertalan Ottó
A dunai halfauna szigetközi élettere alakulásának vizsgálata, Közbeszámoló jelentés
Győr, 1995. május 18., 22 oldal + mellékletek
21. Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szervezők Vállalkozása Kft. Győri Irodája, témavezető: Bertalan Ottó
A dunai halfauna változása az 1995. évi vízpótlást követő időszakban, Jelentés
Győr, 1995. november, 87 oldal + mellékletek
22. MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet, témavezető: Berczik Árpád
Hidrobiológiai érzékelő-kutató tevékenység a Duna Rajka-Göd szakaszán, Kutatási jelentés
Vácrátót-Göd, 1995. november I. kötet 79 oldal, II. kötet ábrák + táblázatok,
23. MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet, témavezető: Berczik Árpád
A fenékküszöb hidrobiológiai hatásainak vizsgálata, Kutatási jelentés
Vácrátót-Göd, 1995, 60 oldal
24. Magyar Állami Földtani Intézet, témavezető: Scharek Péter
Földtani monitoring hálózat fejlesztése és működtetése a Szigetközben, Beszámoló jelentés
Budapest, 1995. november 30., 123 oldal + mellékletek
25. Magyar Állami Földtani Intézet, témavezető: Scharek Péter
Hullámtéri érzékelőrendszer bővítése és a felszínközeli képződmények szerkezeti elemzése a Szigetközben, Beszámoló jelentés
Budapest, 1995. november 30. I. kötet 66 oldal + mellékletek, II. kötet 33 oldal + mellékletek
26. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Szekeres János
Tavaszi állapotfelmérés a Szigetközben
Budapest, 1995. április 28., 9 oldal + mellékletek (video)
27. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Sass Jenő
A szigetközi Duna és hullámtér 1995. évi áprilisi környezetállapotának feltárása
Budapest, 1995. június, 30 oldal + mellékletek
28. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Liebe Pál
Felszín alatti vizek utánpótlódásának vizsgálata a Szigetközben
Budapest, 1995. december, 7 oldal + 3 kötet melléklet
29. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Liebe Pál
Szigetközi Hidrológiai Információs Rendszer
Budapest, 1995. december, 21 oldal

30. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Ágotai György
Az 1995. június havi rendkívüli állapot felvétele a Szigetközben
Budapest, 1995. augusztus 4., 8 oldal + mellékletek
31. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Sass Jenő
A Szigetközi-Duna és a hullámtér 1995. évi áprilisi környezetállapotának feltárása
Budapest, 1995. június, 31 oldal + mellékletek + video
32. VITUKI ARGOS Stúdió, témavezető: Ditzendy Arisztid
Légifelvétel M = 1 : 10000, 1995. október 22.
33. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Sass Jenő, Szekeres János
A Felső Duna és a szigetközi ágrendszer 1995. évi környezetállapotának vizsgálata
Budapest, 1995. december, 52 oldal + mellékletek + mellékletkötet
34. BME Felsőgeodézia Tanszék, témavezető: Völgyesi Lajos
Magyarországi vetületi rendszerek közötti átszámítások
Budapest, 1995 május, 24 oldal
35. OMSZ, témavezető: Szalay Sándor
A szigetköz Meteorológiai állapotának értékelése különös tekintettel az 1995-ös évre
Budapest, 1995, 30 oldal + mellékletek

1996

1. 1996. évi mezőgazdasági észlelések, Pannon Agrártudományi Egyetem
Szigetköz 1996. tavaszi állapotértékelése
Mosonmagyaróvár 1996. május 10., 17 oldal + táblázatok
Jelentés a Szigetközi monitoring környezeti és adatgyűjtő információs rendszer talajnedvesség méréséről
Mosonmagyaróvár 1996. november 29., 12 oldal
Jelentés a Szigetközi monitoring környezeti és adatgyűjtő információs rendszer mezőgazdasági hasznosítási állapotörzítéséről
Mosonmagyaróvár 1996. december 12., 33 oldal
Jelentés a Szigetközi monitoring környezeti és adatgyűjtő információs rendszer mezőgazdasági fenológiai megfigyeléséről és értékeléséről
Mosonmagyaróvár 1996. december 19., 45 oldal
2. 1996. évi halfauna monitorizálás, Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szervezők Vállalkozása kft. győri irodája
Halfauna monitorizálás I. sz. kutatási jelentés
Győr 1996. április, 76 oldal + táblázatok
Halfauna monitorizálás II. sz. kutatási (záró) jelentés
Győr 1996. október, 74 oldal + táblázatok
3. Erdészeti Tudományos Kutatóintézet
Erdészeti megfigyelések a Szigetközben
Budapest, 1996
4. VITUKI jelentések
A Felső-Duna és a szigetközi ágrendszer 1996. évi környezetállapotának vizsgálata
Budapest, 1996. december, 52 oldal + táblázatok és ábrák
Felszín alatti vizek utánpótlódásának vizsgálata a Szigetközben - Zárójelentés I. melléklet
Budapest, 1996. december 16., 6 oldal + táblázatok és ábrák
Felszín alatti vizek utánpótlódásának vizsgálata a Szigetközben - Zárójelentés 2. melléklet
Budapest, 1996. december 10., 7 oldal + táblázatok és ábrák
Felszín alatti vizek utánpótlódásának vizsgálata a Szigetközben - Zárójelentés 3/1. melléklet
Budapest, 1996. december 10., 6 oldal + ábrák
5. Botanika, ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék
Botanikai monitoring, 1996
Budapest, 1996, 23 oldal + táblázatok és ábrák

Botanika, Pannon Agrártudományi Egyetem

A Szigetköz gyomvegetációjának változásai az eltérő talajvízszintű területeken
Mosonmagyaróvár, 1996, 21 oldal

6. Magyar Állami Földtani Intézet
Földtani monitoring hálózat működtetése és az adatok értékelése a Szigetközben
Budapest, 1996. november 30., 166 oldal
7. Hidrobiológiai monitoring 1996 I.-II., MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet
Hidrobiológiai monitoring tevékenység a Duna szigetközi szakaszán
Vácrátót-Göd, 1996, 68 oldal + ábrák, táblázatok
8. Zoológiai monitoring, MTM Állattár
Zoológiai monitoring a Szigetközben
Budapest, 1996, 195 oldal + táblázatok

1997

1. Somogyi, Z., Szabados, I., Veperdi, G., 1997,
Erdészeti megfigyelések a Szigetközben,
Kézirat, ERTI, Budapest.
2. Mészáros Ferenc et. al., 1997
Zoológiai monitoring a Szigetközben,
Kézirat, MTM, 71 oldal
3. Palkovits G., Schummel P., 1997, PATE, Mosonmagyaróvár
- Szigetköz 1997. évi tavaszi állapotértékelése, 15 oldal, 6 táblázat
- Jelentés a Szigetköz Monitoring Környezeti Adatgyűjtő és Információs Rendszer talajnedvesség méréséről, 15 oldal + mellékletek
- Jelentés a Szigetközi Monitoring Környezeti Adatgyűjtő és Információs Rendszer mezőgazdasági fenológiai megfigyeléseiről és értékeléséről, 49 oldal + mellékletek
- Jelentés a Szigetközi Monitoring Környezeti Adatgyűjtő és Információs Rendszer mezőgazdasági hasznosítás állapotörögzítéséről, 33 oldal + 11 mellékletek
- Összefoglaló a mezőgazdasági megfigyelésekről, 11 oldal
4. Czímber Gy., 1997
A Szigetköz gyomvegetációjának változásai a vízpótlás hatására
Szakértői jelentés, Mosonmagyaróvár, PATE, Kézirat, 52 oldal
5. Horváth I., Molnár P., Scharek P., Tóth Gy., 1997
Földtani monitoring hálózat működtetése és az adatok értékelése a Szigetközben
Kézirat, p. 69 oldal + mellékletek + függelék, MGSZ Adattár T 18763

1998

1. Szabados, I., Somogyi, Z., Veperdi, G. 1998,
Erdészeti megfigyelések a Szigetközben
Kézirat, ERTI, Budapest
2. Mészáros Ferenc et. al., 1998,
Zoológiai monitoring a Szigetközben
Kézirat, MTN, 244 oldal
3. Palkovits G., Schummel P., 1998, PATE, Mosonmagyaróvár
- Szigetköz 1998. évi tavaszi állapotértékelése, 17 oldal + mellékletek
- Jelentés a Szigetközi Monitoring Környezeti Adatgyűjtő és Információs Rendszer talajnedvesség méréséről, 23 oldal + mellékletek
- Jelentés a Szigetközi Monitoring Környezeti Adatgyűjtő és Információs Rendszer mezőgazdasági, fenológiai megfigyeléseiről és értékeléséről, 53 oldal + mellékletek

- Jelentés a Szigetközi Monitoring Környezeti Adatgyűjtő és Információs Rendszer mezőgazdasági hasznosítás állapotörögztéséről, 37 oldal + mellékletek
 - Összefoglaló a mezőgazdasági megfigyelésekről, 16 oldal
4. Czimmer Gy., 1998
A Szigetköz gyomvegetációjának változásai az eltérő talajvízszintű területeken
Szakértői jelentés, Mosonmagyaróvár, PATE, Kézirat, 36 oldal
 5. Don Gy., Horváth I., Scharek P., Tóth Gy., 1998
Földtani monitoring hálózat működtetése és az adatok értékelése a Szigetközben
Kézirat, 62 oldal + mellékletek és függelék, MGSZ Adattár, T 19066

1999

1. Erdészeti megfigyelések a Szigetközben - zárójelentés
Erdészeti Tudományos Intézet Erdőművelési és Fatermelési Osztály
témavezető: Somogyi Zoltán
Budapest, 1999. december 8., 63 oldal + 6 melléklet
2. Zoológiai monitoring a Szigetközben I.-II.
Magyar Természettudományi Múzeum Állattár
témavezető: Mészáros Ferenc
Budapest, 1999, 242 oldal
3. Alga- és mohamonitoring a Szigetközben - munkajelentés
témavezető: Rajczy Miklós
Magyar Természettudományi Múzeum Növénytár
Budapest, 1999, 52 oldal + 3 melléklet
4. Hidrobiológiai monitoring tevékenység a Duna szigetközi szakaszán I.-II.
MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet
témavezető: Berczik Árpád
Vácrátót-Göd, 1999. november 29., 81 oldal + 54 táblázat + 54 ábra
5. Botanikai monitoring, 1999
ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék
témavezető: Hahn István
Budapest, 1999, 24 oldal + mellékletek
6. A Szigetköz gyomvegetációjának változásai az eltérő talajvízszintű területeken (1999) - jelentés
Pannon Agrártudományi Egyetem Növénytani Tanszék
témavezető: Czimmer Gyula
Mosonmagyaróvár, 1999, 22 oldal
7. A szigetközi monitoring mezőgazdasági fenológiai megfigyeléseiről és értékeléséről - jelentés
Pannon Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságrudományi Kar Termelésfejlesztési Osztály
témavezető: Palkovics Gusztáv
Mosonmagyaróvár, 1999. december 17., 48 oldal + melléklet
8. A szigetközi monitoring mezőgazdasági hasznosítás állapotörögztéséről - jelentés
Pannon Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságrudományi Kar Termelésfejlesztési Osztály
témavezető: Palkovics Gusztáv
Mosonmagyaróvár, 1999. december 14., 37 oldal + mellékletek

KORMÁNYZATI FELADATOK
A HÁGAI PERREL ÖSSZEFÜGGÉSBEN

lezárva: 2000. augusztus

A kormányhatározatok és rendeletek hatályban lévő, de teljesített vagy lejárt határidejű rendelkezései kis betűvel szerepelnek.

TARTALOM

2009/1993.(HT.7.) Korm. határozat

a Gabčíkovo-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer megvalósításáról és üzemeltetéséről kötött 1977. évi államközi szerződés megszüntetésével összefüggő feladatokról
[2. pontját a 2005/1994. kormányhatározat módosította]

2013/1993.(HT.9.) kormányhatározat

a Bős-Nagymarosi Projekttel kapcsolatos magyar-szlovák vitának a hágai Nemzetközi Bíróság elé való terjesztéséről szóló Különmegállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról
[a melléklet nélkül, mert az intézkedési terv lejárt határidőket tartalmaz]

2030/1995.(II.8.) kormányhatározat

a Szigetköz ideiglenes vízpótlásáról
[melléklet: megvalósítási ütemterv]
[módosította a 2109/1995.(IV.21.) kormányhatározat]

2109/1995.(IV.21.) kormányhatározat

a Szigetköz ideiglenes vízpótlása tárgyában hozott 31/1995.(III.24.) OGY határozat végrehajtásáról és a 2030/1995.(II.8.) kormányhatározat módosításáról

163/1997.(IX.30.) kormányrendelet

a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok koordinációjáról
[módosította a 139/1998.(VII.25.) kormányrendelet, a 2. § (2) pontját pedig hatályon kívül helyezte]

1113/1997.(XI.12.) kormányhatározat

a Bős-Nagymaros Projekttel kapcsolatos magyar-szlovák tárgyalásokról

2412/1997.(XII.17.) kormányhatározat

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a Dunában és a Mosoni-Dunában egyes ideiglenes műszaki intézkedésekről és vízhozamokról Budapesten, 1995. április 19-én aláírt Megállapodás időbeli hatályának meghosszabbításáról

1044/1998.(IV.3.) kormányhatározat

a Dunai Vízlépcsőrendszerrel kapcsolatban előírt hatásvizsgálatok elvégzéséről
[az Intézkedési Terv 1. 2. és 4. pontját hatályon kívül helyezte az 1093/1998.(VII.23.) kormányhatározat, az 5. pontot módosította a 1110/1998.(VIII.25.) kormányhatározat]

1093/1998. (VII. 23.) kormányhatározat

a hágai Nemzetközi Bíróságnak a Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer ügyében hozott ítélete végrehajtásával kapcsolatos sürgős intézkedésekről

[2. pontját a 1110/1998. (VIII. 25.) kormányhatározat hatályon kívül helyezte.]

1110/1998. (VIII. 25.) kormányhatározat

a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok koordinációjának felülvizsgálatáról

1009/1999. (I. 29.) kormányhatározat

a hágai Nemzetközi Bíróság 1997. szeptember 25-i döntésének végrehajtásával kapcsolatos magyar-szlovák tárgyalásokon képviselendő magyar álláspontról és az ezzel összefüggő egyes teendőkről

**2009/1993.(HT.7.)
kormányhatározat**

**a Gabcikovo-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer
megvalósításáról és üzemeltetéséről kötött
1977. évi államközi szerződés
megszüntetésével összefüggő feladatokról**

a 2005/1994.(I.21.) Korm. határozattal módosított szöveg

1.A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság között a Gabcikovo-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer megvalósításáról és üzemeltetéséről Budapesten, 1977. évi szeptember hó 16. napján aláírt Szerződést (a továbbiakban 1977. évi államközi szerződés) kihirdető 1978. évi 17. törvényerejű rendelet, valamint a Szerződés módosításáról Prágában, 1983. évi október hó 10. napján aláírt Jegyzőkönyvet kihirdető 1984. évi 6. törvényerejű rendelet hatályon kívül helyezésével, az államközi szerződés megszüntetésével összefüggő feladatokat 1993. február 1-jétől a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, a külügyminiszter és a pénzügyminiszter látja el, a határozat melléklete szerinti felosztásban.

2. Az 1977. évi államközi szerződés megszüntetésével kapcsolatos, több minisztert érintő feladatot a külügyminiszter koordinálja.

3. A feladatokat a miniszterek az erre a célra eddig kialakított, illetve meglévő szervezeteikkel látják el. A Mádl Ferenc tárca nélküli miniszter irányításával az 1977. évi államközi szerződés megszüntetésének kérdéseivel foglalkozó iroda a környezetvédelmi és a területfejlesztési miniszter alárendeltségébe kerül.

4. A Dunai Vízlépcső kormánybiztosának és a Kormánybiztosi Titkárságnak jogutódja a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter irányítása alatt álló Dunai Rehabilitációs Iroda. A Dunai Rehabilitációs Iroda elhelyezése változatlan (Miniszterelnöki Hivatal Irodaháza, Budapest V. Kossuth Lajos tér 4.).

5. Készüljön tájékoztató a Kormány számára a Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer ügyének 1992. évi történéseiről, a kormányzati intézkedésekről.

Felelős: a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter,
a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter,
a külügyminiszter.

Határidő: 1993. május 31.

6. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba, egyidejűleg a Dunai Vízlépcsővel összefüggő feladatok megosztásáról szóló 2002/1993.(HT.2.) Korm. határozat 1., 2. és 4. pontja hatályát veszti.

MELLÉKLET
a 2009/1993.(HT.7.) kormányhatározathoz

**Az 1977. évi államközi szerződés megszüntetése utáni feladatok
megosztása az érintett miniszterek között**

1. A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter feladatai

- A Rajkától Nagymarosig terjedő Duna-szakasz új területfejlesztési és rendezési tervének kidolgozása, figyelembe véve a közös Nemzeti Parkok létrehozásának szándékát, a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter közreműködésével.
- A Szigetköz rehabilitációs és fejlesztési koncepciójának elkészítése.
- Az 1977. évi államközi szerződés megszüntetése környezeti-ökológiai indokainak képviselete nemzetközi fórumok előtt.
- A Duna egyoldalú elterelésének környezeti hatásaival kapcsolatos kutatások és vizsgálatok irányítása.
- A Duna-Monitoring környezeti adatgyűjtő és információs rendszerek működtetése és fejlesztése, illetve koordinációja.
- A Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer által érintett térségben az építési tilalom vizsgálatának még hátralévő feladatai.

2. A közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter feladatai

- A Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer állami nagyberuházás lezárásával kapcsolatos áthúzódó feladatok: tulajdonosi, kezelői jogok, valamint a kisajátításból, kártalanításból és jogfenntartásból eredő peres ügyek intézése.
- A Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer állami nagyberuházás lezárása kapcsán a létesítmények sorsával kapcsolatos döntések végrehajtásának befejezése.
- A vízlépcsőrendszer nélküli állapotban szükséges helyreállítások és távlati fejlesztések programjának véglegesítése a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter közreműködésével.
- A Duna egyoldalú elterelésével kapcsolatban végzett szlovák munkálatok vízgazdálkodási hatásainak figyelemmel kísérése, az ebből adódó védekezési feladatok végrehajtása.

3. A külügyminiszter feladatai

- Az 1977. évi államközi szerződés megszüntetésével összefüggő jogi feladatok koordinálása, nemzetközi fórumokon a magyar álláspont képviselete a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, valamint a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter közreműködésével.

4. A pénzügyminiszter feladatai

- Az 1977. évi államközi szerződés megszüntetésével összefüggésben szükséges állami fejlesztési feladatok finanszírozási konstrukciójának megteremtése a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, valamint a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter közreműködésével.
- A Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer teljes elhagyásából az államháztartásra vonatkozó következmények vizsgálata a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, valamint a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter közreműködésével.

2013/1993.(HT.9.) kormányhatározat

a Bős-Nagymarosi Projekttel kapcsolatos magyar-szlovák vitának a hágai Nemzetközi Bíróság elé való terjesztéséről szóló Különmegállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

a 2074/1994. (VII.25.) Korm. határozattal módosított szöveg

A Kormány

1. kinevezi Szénási Györgyöt, a Külügyminisztérium Nemzetközi Jogi Főosztályának vezetőjét a Magyar Köztársaság Kormányának képviselőjévé a Nemzetközi Bíróság előtt a Bős-Nagymarosi Projekttel kapcsolatos perben, és megbízza a magyar fél részéről a per előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatban szükséges minden tevékenység irányításával és összehangolásával;
2. felhatalmazza a kormányképviselőt, hogy a magyar fél képviseletével kapcsolatban a per időtartama alatt szükségesnek mutatkozó intézkedéseket megtegye, ideértve elsősorban a magyar félnek a perben való képviseletét megfelelően ellátni képes ügyvédek megbízását, hazai és nemzetközi tudományos, jogi és műszaki szakértőknek az érintett tárcák és egyéb intézmények vezetőivel együttműködve történő bevonását, valamint a perbeli eljáráshozás képviselethez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítását az e határozat 4. pontjában meghatározott pénzügyi keretek és feltételek figyelembevételével;
3. jóváhagyja a bírósági eljárás magyar szakértői támogatásának megszervezésére készített intézkedési tervet, és felkéri a Kormány tagjait, valamint a Magyar Tudományos Akadémia és más, illetékes tudományos és kutató intézmények, valamint az ügyben érintett gazdálkodó szervezetek vezetőit, hogy a perben hasznosítható dokumentumaikat, adataikat, eredményeiket és ismereteiket a magyar fél érdekeinek minél eredményesebb képviselete céljából — az állam- és szolgálati titokról szóló 1987. évi 5. törvényerejű rendelet 9.§ (1) bekezdésében, valamint 10.§ (1) bekezdésében foglalt feljogosítás, illetve engedély megadásával — bocsássák a kormányképviselő és az általa megbízott szakértők rendelkezésére;
4. a Nemzetközi Bíróság előtti eljárással kapcsolatban felmerülő személyi és dologi kiadások fedezése a Külügyminisztérium 1992. évi pénzmaradványa terhére ez évre időarányosan 40 millió Ft célélőirányzatot biztosít, amellyel a kormányképviselő rendelkezik azzal, hogy a célélőirányzat felhasználásáról és az esetleges módosításokról ez év december 31-ig, ezt követően pedig félévente köteles beszámolni a Kormánynak;
5. felkéri a külügyminisztert, hogy a perrel kapcsolatban szükséges tanúsítványokat és egyéb okiratokat állítsa ki.

2030/1995.(II.8.) kormányhatározat

a Szigetköz ideiglenes vízpótlásáról

a 2109/1995. (IV.21.) kormányhatározattal módosított szöveg

A Kormány a szigetközi ideiglenes vízpótlás érdekében

1. felhatalmazza a külügyminisztert, illetőleg az általa kijelölt személyt, hogy a Budapesten, 1995. január 25-én tartott magyar-szlovák miniszterelnöki találkozón elfogadottak rögzítésére megállapodjék a Szigetköz ideiglenes vízpótlása tárgyában;

Felelős: külügyminiszter
Határidő: 1995. április 30.

2. az Országgyűlés tudomásulvételének feltételével ideiglenes létesítményként fenékgát elhelyezését rendeli el a szigetközi hullámtér és mentett oldal ideiglenes vízpótlása céljára a Duna 1843,0 folyamkilométerében. A Dunakiliti duzzasztómű hajózsilipjének csak a felső elzárószerkezete használható fel, és csak a mellékágakban, illetve a mentett oldalon történő kárenyhítési célokat szolgáló vízbeocsátás szabályozására;
3. elrendeli, hogy az országgyűlési határozati javaslatot, annak sürgős tárgyalását kérve, az Országgyűlésnek be kell nyújtani; előadóként a közlekedési, hírközlési és vízügyi minisztert jelöli ki;

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
Határidő: azonnal

4. elrendeli, hogy a határozatban rögzített beavatkozások környezeti-ökológiai hatásait monitoring hálózat működtetésével folyamatosan ellenőrizni kell, és indokolt esetben javaslatot kell tenni az üzemrend módosítására. A környezeti hatásokról — az országgyűlési határozat alapján — az Országgyűlés részére évente beszámolót kell készíteni.

Felelős: környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
Határidő: 1995. december 31., azt követően évente

MELLÉKLET
a 2030/1995.(II.8.) kormányhatározathoz

Megvalósítási ütemterv

A Duna 1843,0 folyamkilométerében az ideiglenes fenékgát létesítése és az azzal végzendő kárenyhítő jellegű vízpótlás érdekében

- a) vízjogi engedélyezési terv készüljön;

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
Határidő: 1995. február 10.

- b) az engedélyezési eljárásban érintett hatóságok nyilatkozataikat 8 napon belül adják meg;

Felelős: az érintett hatóságokat felügyelő miniszterek
Határidő: március 15.

- c) a terv végrehajtására gyorsított, zártkörű versenykiírás készüljön azzal, hogy a kivitelezési munkálatok befejezésére megkívánt határidő — a vegetációs időszakra is figyelemmel — 1995. július 5.

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
Határidő: a teljes működtetés megkezdésére 1995. július 15.

- d) a meglévő monitoring rendszert felül kell vizsgálni és a szükséges fejlesztéseket el kell végezni.

Felelős: környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
Határidő: 1995. március 15.

2109/1995.(IV.21.) kormányhatározat

a Szigetköz ideiglenes vízpótlása tárgyában hozott 31/1995.(III.24.) OGY határozat végrehajtásáról és a 2030/1995.(IV.8.) Korm. határozat módosításáról

A Kormány

1. elrendeli ideiglenes létesítményként fenékgát elhelyezését a Duna 1843,0 folyamkilométerében;

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
Határidő: a szükséges előkészítő munkálatok megkezdésére azonnal

2. elrendeli a létesítmény megvalósításához 450 millió forint fedezet rendelkezésre bocsátását a költségvetés általános tartaléka terhére úgy, hogy az I. félévben 300 millió forintot, illetve a II. félévben 150 millió forintot biztosít;

Felelős: pénzügyminiszter
Határidő: azonnal, illetve folyamatos

3. elrendeli a hidrológiai és meteorológiai viszonyok kedvezőtlen alakulása miatt bekövetkező vészhelyzet esetén vészelhárító dízel üzemű szivattyús vízpótlás alkalmazását 10 m³/s kapacitással;

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
földművelésügyi miniszter
Határidő: fölmerülés esetén

4. a Szigetköz ideiglenes vízpótlásáról szóló 2030/1995.(II.8.) Korm. határozata

a) 1. pontjának határidejét 1995. április 30-ra;

b) a mellékletben megjelölt megvalósítási ütemterv c) pontjának határidejét a kiviteli munkálatok megkezdésére 1995. július 5-re, a teljes működtetés megkezdésére 1995. július 15-re módosítja;

5. elrendeli tájékoztató készítését az Országgyűlés részére az intézkedések végrehajtásáról.

Felelős: külügyminiszter
Határidő: a szlovák-magyar kormányközi megállapodás aláírását követően azonnal

**163/1997.(IX.30.)
kormányrendelet**

**a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó
kormányzati feladatok koordinációjáról**

a 139/1998.(VII.25.) kormányrendelettel módosított szöveg

1.§

A hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok összehangolását kormánybiztos látja el.

1/A.§

- (1) A kormánybiztos a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter javaslatára a Kormány nevezi ki, és menti fel.
- (2) A Kormány a kormánybiztos tevékenységét a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter útján irányítja.
- (3) A kormánybiztos felett a munkáltatói jogokat - a kinevezés és a felmentés kivételével - a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter gyakorolja.
- (4) A kormánybiztos munkatervét - a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter javaslatára - a Kormány hagyja jóvá. A munkaterv végrehajtásáról a kormánybiztos évente beszámol a Kormánynak.
- (5) A kormánybiztost feladatai ellátásában titkárság segíti.
- (6) A kormánybiztos titkárságának költségvetését a Miniszterelnöki Hivatal költségvetésében kell előíranyozni.

2.§

- (1) A kormánybiztos koordinálja a hágai Nemzetközi Bíróságnak a Dunával kapcsolatos döntéséből adódó, a Bős-Nagymarosi vízlépcsővel, a magyar Felső-Duna szakasz és a Szigetköz hasznosításával, rehabilitációjával, természeti és környezeti értékei védelmével kapcsolatos feladatokat. Ezen belül különösen:
 - a) előkészíti a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó intézkedéseket, kidolgozza és a Kormány elé terjeszti a Kormány álláspontjának

kialakításhoz szükséges döntési javaslatokat, szervezi a Kormány döntéséből adódó feladatok végrehajtását;

b) javaslatot dolgoz ki a szlovák féllel folytatandó tárgyalások koncepciójára és közreműködik a megállapodástervezetek előkészítésében;"

c) koordinálja a szlovák féllel folytatandó tárgyalásokból következő feladatok végrehajtását;

d) közreműködik a költségvetési törvény előkészítésében, ennek keretében összehangolja az érintett minisztériumoknál a hágai Nemzetközi Bíróság döntéséből következő intézkedések megtételével kapcsolatos előirányzatok tervezését, javaslatot tesz az előirányzatok céljára és mértékére, előzetes egyetértése szükséges azok felhasználásához;

e) részt vesz a külföldi hitel- és segélyprogramok előkészítésében és lebonyolításában;

f) figyelemmel kíséri a feladatkörébe tartozó területen a tudományos kutatás eredményeit, előmozdítja azok gyakorlati alkalmazását, ennek keretében kapcsolatot tart a Magyar Tudományos Akadémiával, továbbá más bel- és külföldi kutatóintézetekkel;

g) kapcsolatot tart a Duna védelmében érdekelt társadalmi szervezetek és mozgalmak képviselőivel;

h) feladatkörében szervezi a közvélemény Dunával kapcsolatos tájékoztatását.

(2)

(3) A kormánybiztos az (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében

a) véleményezi a Duna, mint nemzetközi víziút fenntartásával és fejlesztésével, a vízkészlet-gazdálkodással, a lakossági, valamint az ipari és mezőgazdasági vízhasznosítással, a vízkárelhárítással, a vízminőségvédelemmel, a természetvédelemmel, az idegenforgalommal, valamint a területfejlesztéssel kapcsolatos kormány-előterjesztések tervezeteit;

b) közreműködik a Duna hasznosítását érintő nemzetközi szerződések előkészítésében;

c) véleményt nyilvánít a Dunát érintő regionális fejlesztési koncepciókról.

3.§

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2)

ZÁRÓJELENTÉSEK, TANULMÁNYOK LISTÁJA

1991

1. A Szigetköz és a kapcsolódó térség földtani viszonyai
Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, 1991, 130 oldal és mellékletek
2. A Szigetköz és környékének hidrogeológiai és hidrogeokémiai értékelése
Tóth György, Budapest, 1991
3. Terepi vizsgálatok "A Szigetköz hidrogeológiája" című tanulmányhoz
Gondár Károly, Budapest, 1991, 23 oldal
4. A Kisalföld hévízföldtani viszonyai
Szébenyi Lajos, Budapest, 1991, 12 oldal és mellékletek
5. A szigetközi térség környezeti információs rendszerének kialakítási alapelvei
Turczy Gábor, Budapest, 1991, 31 oldal
6. A földrengések és a földrengésekkel kapcsolatos jelenségek figyelembe vétele atomerőművek, gátak tervezésekor
MTA Geodéziai és Gofizikai Kutató Intézet, Szeizmológiai Obszervatórium, Budapest, 1991. december, 8 oldal
7. A történelmi földrengések esetleges megjelenése a régészeti lelőhelyek vizsgálata alapján, különös tekintettel a Kisalföld és a Duna vonalának térségére
Kocsis László, Budapest, 1991, 23 oldal
8. Dunakiliti térségének valószínűségi földrengés veszélyeztetettsége
MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet, Szeizmológiai Obszervatórium, Budapest, 1991. december, 26 oldal
9. Kutatási Tervtanulmány a Dunakiliti tározó jobb parti fővédvonalán a töltéstest és az altalaj komplex mérnökgeológiai vizsgálatára
Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, Budapest, 1991, 20 oldal
10. Kutatási jelentés a Dunakiliti tározó jobb parti fővédvonalán a töltéstest és az altalaj komplex mérnökgeológiai vizsgálatáról
Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, Budapest, 1991. november, 19 oldal és 22 melléklet
11. A Dunakiliti térség tektonikai elemzése
Balla Zoltán, Budapest, 1991. december, 117 oldal
12. Dunakiliti és Bős környezetének tektonikája
Kilényi Éva, Budapest, 1991. november, 37 oldal és 9 melléklet
13. A Bős-Nagymarosi vízlépcsőrendszer Dunakiliti tározó védőtöltéseinek műszaki alkalmassági vizsgálata
Goschy Béla, Budapest, 1991. december, 71 oldal és 3 melléklet
14. Graphic Database Management Software of Geo-data measured on Gabcikovo area
MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet, Sopron, 1991, 24 oldal
15. A Duna és a Szigetköz partiszűrési vízbázisaival, felszín alatti vízkészletével és biológiai anyagforgalmával kapcsolatos kutatások, összefoglalás
Somlyódy László, Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóközpont, Budapest, 1991, 43 oldal
16. Vízminőségi és tápanyagforgalmi modellek fejlesztése és alkalmazása a Duna hazai szakaszára
Bakonyi Péter, Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóközpont, Budapest, 1991, 76 oldal
17. A Duna és Szigetköz anyagforgalmi vizsgálata
Szilágyi Ferenc, Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóközpont, Budapest, 1991, 132 oldal
18. Partiszűrésű vízbázisok szennyezőanyag eltávolítási hatásfokának vizsgálata
László Ferenc, Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóközpont, Budapest, 1991, 29 oldal
19. A Szigetköz felszín alatti vízkészleteinek vizsgálata
Liebe Pál, Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóközpont, Budapest, 1991, 27 oldal, 3 függelék

20. Rövid jelentés a szigetközi mellékágrendszer hidrobiológiai állapotának feltárására c. AKA téma keretében végzett munkáról
Berczik Árpád, az MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete, Magyar Dunakutató Állomás, Göd, 1991, 10 oldal és mellékeletek
21. Jelentés a Magyar Természettudományi Múzeum Állattárának "A szigetközi Dunaszakas magyarországi részének zoológiai állapotfelmérése" c. AKA kutatási témában 1991-ben elért eredményeiről
Mészáros Ferenc, Magyar Természettudományi Múzeum Állattára, Budapest, 1991, 28 oldal és 12 melléklet
22. Jelentés a szigetközi kutatási téma keretében végzett erdőcönológiai vizsgálatokról
Szerdahelyi Tibor, Budapest, 1991. november, 10 oldal
23. A Szigetköz mikroszkópikus gomba kutatása
TTM Növénytára, Budapest, 1991, 5 oldal
24. A Felső-Szigetköz zuzmóflórájának térképezése, állapot rögzítése természetközeli, ill. antropogén környezetben
Lőkös László, Budapest, 1991. november, 2 oldal
25. Mohák - Bryophyta -- Jelentés a szigetközi florisztikai állapotfelmérés első évről
Papp Beáta, Rajczy Miklós, Budapest, 1991, 11 oldal
26. Kutatási jelentés a Szigetközben 1991-ben végzett algológiai megfigyelésekről
Ács Éva, Buczkó Krisztina, Budapest, 1991, 18 oldal
27. A szigetközi makrogomba flóra (Basidiomycetes) vizsgálata 1991-ben
Locsmándi Csaba, Vasas Gizella, Budapest, 1991, 5 oldal
28. A Szigetközi mellékágrendszer hidrobiológiai állapotának feltárása
MTA Magyar Dunakutató Állomás, Göd, 1991.
29. A Szigetközi mellékágrendszer hidrobiológiai állapotának feltárása
Gulyás Pál, Csányi Béla, Németh József, VITUKI, Budapest, 1991., 54 oldal)
30. Környezetminősítés
MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest, 1991. november, 128 oldal, táblázatok, térképek
31. Települési környezet
MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest, 1991. november, 87 oldal, táblázatok, térképek
32. Természeti erőforrások gazdasági értékelése
MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest, 1991. november, 134 oldal, táblázatok, térképek

1992

1. A Kisalföld medencealjzatának tektonikája
Balla Zoltán, Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest, 1992. december; 114 oldal és 4 táblázat mellékletben
2. A Kisalföld mélyszerkezete a szeizmikus mérések tükrében
Dávid Gyula, Budapest, 1992. december, 25 oldal és 4 melléklet
3. Komárom és környezetének ősföldrajzi viszonyai, különös tekintettel a szerkezeti mozgásokhoz kapcsolódó geomorfológiai formákra
Schweitzer Ferenc, MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest, 1992, 23 oldal és 3 melléklet
4. Bős földrengés veszélyeztetettsége, Kutatási Jelentés
Zsíros Tibor, MTA GGKI Szeizmológiai Observatórium, Budapest, 1992, 28 oldal
5. A lokális geológiai viszonyok hatása a területen várható gyorsulásokra
Bondár István, MTA GGKI Szeizmológiai Observatórium, Budapest, 1992, 14 oldal
6. A bőszi vízierőmű védőtöltéseinek földrengéssel szembeni veszélyeztetettsége
Goschy Béla, Budapest, 1992, 40 oldal

7. A Bős (Gabcikovo) környéki létesítmények környezeti hatásainak vizsgálata műholdas távérzékeléssel
Tarcσαι Gy., Ferencz Cs., Büttner Gy., Timár G., Bognár P., Pásztor Sz., Székely B., ELTE Geofizikai Tanszék, Budapest, 1992, 29 oldal
8. Műszaki melléklet: a Szigetköz néhány településének szennyezettség vizsgálatához
Dobrovolni Károly, Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet; Budapest, 1992; 4 oldal és 4 melléklet
9. Jelentés a Szigetköz néhány településének szennyezettség vizsgálatáról
Dobrovolni Károly, Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet; Budapest, 1992; 11 oldal és 12 melléklet
10. A bósi vízierőmű megépítésének és üzemeltetésének hidrobiológiai következményei
Woynarovich Elek, Budapest, 1992. december, 41 oldal
11. A Szigetköz területéről 1992 októberében készült SLAR felvétel sorozat rövid értékelése
Rádai Ödön, Országos Természetvédelmi Hivatal, Budapest, 1992. október, 2 oldal és 34 db A/4-es felvétel
12. Hidrológiai és medermorfológiai vizsgálatok a Duna felső szakaszán és a szigetközi ágrendszerben
Összefoglaló jelentés, 27 oldal, VITUKI Hidrológiai Intézet, témafelelős: Liebe Pál, Budapest, 1993. március
 1. Függelék: Medermorfológia, 38 oldal
 2. Függelék: Mederanyag és rétegvizsgálatok, 32 oldal
 3. Függelék: Víz- és hordalékjárás, 70 oldal
13. A Duna és a Szigetköz partiszűrész vízbazisaival, felszín alatti vízkészleteivel és biológiai anyagforgalmával kapcsolatos kutatások
Összefoglaló jelentés, 20 oldal, VITUKI Hidrológiai Intézet, témafelelős: Liebe Pál, Budapest, 1993. március
 1. Függelék: A magyar-csehszlovák Duna-szakasz vízminőségi viszonyainak értékelése, 24 oldal
 2. Függelék: Vízminőségi és tápanyagforgalmi modell fejlesztése és alkalmazása a Duna hazai szakaszára, 21 oldal
 3. Függelék: A Duna és a Szigetköz biológiai anyagforgalmának vizsgálata, értékelése, 79 oldal
 4. Függelék: Vízminőségváltozási folyamatok dunai partiszűrész rendszerekben, 39 oldal
 5. Függelék: Vízkémiai és természetes izotóp vizsgálatok a Szigetközben, 51 oldal
 6. Függelék: A Szigetköz felszín alatti vizeinek modellezése, 35 oldal

1993

1. Kutatási jelentés a Szigetköz hidrobiológiai megfigyelőrendszere című témáról
MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet, témafelelős: Berczik Árpád Vácrátót-Göd, 1993, 35 oldal + 32 táblázat + 50 ábra
2. A Szigetköz biológiai megfigyelőrendszere, botanikai monitoring,
1993 ELTE Növényrendszertani és Ökológiai tanszék, témavezető: Simon Tibor, Budapest, 1993, 7 oldal + táblázatok, ábrák, fotók
3. Részjelentés a Duna szigetközi hatásterületén az ökológiai bázisterületeken és fatermési területeken rendszeres vizsgálat, adatgyűjtés, és adatszolgáltatás c. témában
Halupa Lajos, Csókáné Szabados Ildikó, Veperdi Gábor, 1993, 14 táblázat, 9 ábra
4. A Szigetköz biológiai megfigyelő rendszere, zoológiai monitoring, az 1993. évi eredmények összefoglalása
MTM Állattár, témafelelős: Mészáros Ferenc, Budapest, 1993. december, 56 oldal
5. Területi megfigyelőrendszer biológiai programja a GNV által érintett térségben 1993. évben, ELTE Növényrendszertani és Ökológiai tanszék, témavezető: Simon Tibor, Budapest, 1993, táblázatok, ábrák
6. A lipóti morotvató megfigyelése 1993. augusztus hónapban
ISTER, 1993. október, 17 oldal + fényképek + ábrák
7. Szigetköz 1993. tavaszi állapotértékelése
Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovits Gusztáv, Mosonmagyaróvár, 1993. május 21., 12 oldal + táblázatok + ábrák

8. Tanulmány a Bős-Nagymaros project hatásterületének mezőgazdasági termeléséről
Pannon Agrártudományi Egyetem, témavezető: Palkovits Gusztáv, Mosonmagyaróvár, 1993. október 14., 24 oldal + táblázatok + ábrák
9. A Szigetköz talajtani megfigyelőrendszere
MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, témavezető: Várallyay György, 12 oldal + táblázatok + ábrák
10. 1993. évi II. számú jelentés a Dunai Környezeti Ellenőrző és Megfigyelőrendszer működési területébe eső vizek halfaunája és ennek élettere állapotváltozásairól
Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szervezők Vállalkozása kft. Győri Kirendeltsége, 1993. október, 100 oldal + mellékletek
11. A Szigetköz biológiai megfigyelőrendszere, erdővédelmi monitoring
EFE Erdővédelmi Tanszék, Sopron
12. Földtani szakvélemény a Lipót községi lakóépületek repedésének földtani okairól
ELGI, Budapest
13. A szigetközi hullámtéri feltöltés hatásának ellenőrzése a Mosoni-Duna és a hullámtér környezetének állapotára II. részjelentés
VITUKI Hidrológiai Intézet, Budapest, 1993. szeptember 27., 7 oldal + függelékek
14. A szigetközi hullámtéri feltöltés hatásának becslése és ellenőrzése a Mosoni-Duna és környezetének vízállapotára
VITUKI Hidrológiai Intézet, Budapest, 1993. november 15. 17 oldal + függelékek
15. A szigetközi hullámtéri feltöltés hatásai és a Mosoni-Duna állapota
VITUKI Hidrológiai Intézet, Budapest, 1993. december 20. 8 oldal + függelékek
16. A Duna Monitoring felülvizsgálata a Duna elterelésével és a Szigetköz vízpótlásával kapcsolatban
VITUKI, 1993. június

1994

1. Magyar Természettudományi Múzeum, témavezető : Mészáros Ferenc
A Szigetköz botanikai és zoológiai értékei, flóra és fauna alapadatok a biológiai monitoringhoz
Budapest, 1994. 218 oldal
2. Magyar Állami Földtani Intézet, témavezető: Scharek Péter
Beszámoló jelentés az Európai Közösségek szakértői ajánlásaiban megfogalmazott hidrogeológiai feladatok elvégzéséhez
alapadatok összeállítása és értékelése
Budapest, 1994. február 15. 215 oldal + mellékletek
3. Magyar Állami Földtani Intézet - Magyar Természettudományi Múzeum, témavezető: Tóth György - Mészáros Ferenc
A szigetközi természetvédelmi területek katalógusa
Budapest, 1994.
4. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Szekeres János
A szigetközi hullámtéri és mentettdali vízpótló rendszer hordalék és áramlási viszonyainak vizsgálata
Budapest, 1994. május 20.
5. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Liebe Pál
A felszíni és felszín alatti vizek kapcsolatának vizsgálata a Szigetközben
Budapest, 1994. december 12.
6. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: László Ferenc
Beszámoló szigetközi vízminőség-vizsgálatokról
Budapest, 1994. december 8.
7. VITUKI Hidrológiai Intézet, témavezető: Liebe Pál
A Felső-Duna és a szigetközi ágrendszer környezetállapotának vizsgálata, Összefoglaló jelentés
Budapest, 1995. február 69 oldal + mellékletek + videofelvételek

ELŐZMÉNYEK

A Bős-Nagymarosi vízlépcsőrendszer tervezése és építése során - jelentős pénzügyi ráfordítással - mérő-megfigyelő rendszert kezdtek telepíteni a hatásterületen. A Duna elterelése előtti időszakban a tevékenységet és koordinációját több alkalommal is átszervezték. A monitoring rendszer tervezését és megvalósítását a VIZITERV végezte, 1990-ben a Dunai vízlépcső kormánybiztosi hivatal az OVIBER-t bízta meg a rendszer üzemeltetésével, a kormánybiztosi hivatal megszűnése után az OVIBER a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériumnak és területi szerveinek (Északdunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség, Középdunavölgyi Környezetvédelmi Felügyelőség) adta át a monitoring rendszer mérőhelyeit és eszközeit. A Duna elterelése előtti időszak eredményeiről a Környezetgazdálkodási Intézet készített összefoglaló tanulmányt 1993-ban, a KTM megbízásából.

Kormányzati felkérésre a Magyar Tudományos Akadémia 1991-ben ad hoc bizottságot hozott létre a bőszi vízlépcső hatásterülete környezeti alapállapotának felmérésére (MTA Szigetközi Munkacsoport). A kutatások - az 1980-as évek vízlépcsőrendszer-tervezésétől független alapkutatásaira is támaszkodva - 1991-től folynak, az MTA 1993-ban könyvet jelentett meg az alapállapot értékeléséről. A 69/1992. OGY határozat felkérte a Magyar Tudományos Akadémiát a szigetközi ökológiai kutatások koordinálására. Erre is tekintettel, a Duna elterelését követő időszakban a környezetvédelmi tárca irányításával, az MTA ad hoc csoportjának koordinációja mellett folyik a környezeti változások és károk mérése, értékelése.

A SZIGETKÖZI MONITORING TEVÉKENYSÉGE

A környezeti állapotváltozás szisztematikus nyomonkövetésének igénye az elmúlt évtizedben értékelődött fel. Ez számos szakterületnek új feladatokat jelent, egyben a szakmák új együttműködését igényli. A megismerés természetes tudományos igénye mellett ezt a tevékenységet az a felismerés segíti, hogy a természeti erőforrások igénybevétele veszélyekkel jár, nagy károk forrása is lehet. Kedvezőtlen folyamatok megelőzéséhez, az emberi beavatkozások ésszerű korlátozásához a tények ismeretére van szükség.

Kialakult a természeti erőforrások ésszerű igénybevételét segítő eljárási rend is. A magyar jogrendszer is tartalmazza például a környezeti hatástanulmány készítésére vonatkozó kötelezést. Egy napjainkban kezdődő tevékenység káros környezeti hatásainak megelőzése tekintetében - legalábbis elméletileg - a helyzet

megnyugtató. Problémát főként az jelenthet, hogy sokszor kevés az idő: Az adatok teljeskörű összegyűjtése, a folyamatok értékelhetőségéhez elegendő hosszú adatsorok előállítását általában több évet is igényel, az építkezni szándékozók türelme nem mindig tart ki ennyi ideig. A jelen környezeti problémáinak tekintélyes részét azonban a múltban - legtöbbször a közelmúltban - kezdett beruházások jelentik szerte a világon. Ezek közül is kiemelkednek az erőművek problémái. Többször a gazdasági determináció miatt nehéz megoldást találni, mert a hosszú távú érdekek elismertetése még a fejlett országokban sem egyszerű feladat.

A Szigetköz környezeti állapotának folyamatos megfigyelése nem tartozik a szokványos adatgyűjtés körébe. Nemcsak azért, mert a bősi erőmű működése következtében súlyos károkat kell dokumentálni, hanem azért is, mert a Duna elterelésének hatásait, a folyamatok értékelését nem lehet az eredeti állapothoz hasonlítva elvégezni: az elterelés előtti helyzetről azonban csak hiányos ismeretek vannak. (Annak idején, a bős-nagymarosi vízlépcsőrendszer építésének felfüggesztése is az alapvető kutatások és vizsgálatok hiánya miatt történt, amelyeket még évtizedekkel ezelőtt, a tervezés fázisában elmulasztottak.) Időközben, részben a környezeti értékek felértékelődése miatt, ezek a hiányosságok még súlyosabb kockázatok forrásává váltak.

A Duna elterelése példa nélküli beavatkozás volt, ezért a környezettudományi irodalom nem sok segítséget nyújtott a feladatok, a terepi munka tervezéséhez. Az elmúlt évek során végzett terepi mérések és vizsgálatok nyomán azonban a Szigetközzel foglalkozó kutatók mára már nagy mennyiségű ismeret birtokába jutottak, ami a további kutatások célirányos tervezését jelentősen egyszerűsíti. Ebből következően, a környezeti változások nyomonkövetésénél az állandóság személyi szempontból is fontos, a területen már sok munkát végzett szakértő-csoportok nyilván gyorsabban és olcsóbban szolgáltatják az eredményeket.

Az 1993. évtől kezdődően a szigetközi környezeti megfigyeléseket - az 1991-ben kezdett szisztematikus kutatásokra alapozva - főként a VITUKI Hidrológiai Intézete, a MÁFI, az ELGI, az MTA számos intézete, az ELTE, a soproni Erdőmérnöki és Faipari Egyetem, a mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Egyetem különböző tanszékei, a Természettudományi Múzeum munkacsoportjai, továbbá a területileg illetékes szervek: a győri Környezetvédelmi Felügyelőség és a Fertő-Hansági Nemzeti Park, illetve a győri Vízügyi Igazgatóság végzi.

Az 1993. év elején a VITUKI Hidrológiai Intézete felülvizsgálatot végzett a monitoring rendszer észlelőhálózatáról, a mérőhelyekről és az adatforgalomról, javaslatot tett a hidrológiai mérőhelyek bővítésére.

1993. szeptember-december között - EK szakértők bevonásával - három oldalú szakértő bizottság vizsgálta a Duna elterelésének hatásait és a magyar és a szlovák monitoring rendszert. A bizottság ajánlásokat dolgozott ki a monitoring rendszerek megerősítésére, a kölcsönösen átadandó adatok körére. Az ajánlások főként a felszínalatti vizek és a biológiai megfigyelések körére vonatkozóan a meglévő monitoring jelentős megerősítését tartalmazták. Az 1994. évben ennek megfelelően bővült a megfigyelőhálózat, az új mintaterületek kijelölése és a kutak telepítése a három oldalú bizottság ajánlásai szerint történt.

A térségben a KHVM felügyelete mellett folyó hidrológiai észlelések, valamint a monitoring - szokásosnál gyakoribb - adatainak kölcsönös cseréjéről a KTM és a KHVM 1994. májusában állapodott meg. A későbbiekben ez módosult, az ÉDUKÖF a talajvízszint-észleléseket átadta az ÉDUVIZIG-nek.

A magyar-szlovák Határvízi Bizottság keretében vízminőségi albizottság tevékenykedik, egyeztetett munkaprogram szerint végeznek közös vízminőség vizsgálatokat a szigetközi szakaszon is.

KÖZÖS MAGYAR-SZLOVÁK MONITORING

1995. április 19-én magyar-szlovák kormányközi egyezményt kötöttek a szigetközi ideiglenes vízpótlásról, illetve egyes műszaki intézkedésekről (dunakiliti fenékküszöb). Az egyezmény 4. cikke szerint az ideiglenes vízpótlás környezeti hatásait a felek közösen észlelik és értékelik. A közös monitoring tevékenységéről szóló szabályzatot a felek 1995. május 29-én írták alá. A szabályzat mellékletei rögzítik a közös értékelésbe bevont állomásokat.

A közös értékelés keretében évente ún. nemzeti jelentés és ennek alapján közös értékelés készül (eddig három alkalommal, 1996-ban, 1997-ben és 1998-ban készült közös jelentés).

A HÁGAI PER

A hágai per keretében három írásos beadvány készült (az 1994-1996 időszakban), melyekben tekintélyes mennyiségű természettudományos anyag található, a szerzők részint az MTA munkacsoportjának tagjai, részint a Külügyminisztérium által felkért külföldi szakértők. Az anyagokhoz a szigetközi monitoring eredményeit használták fel. A hágai per szóbeli részében (1997 március-április) is számos előadás foglalkozott a monitoring eredményei alapján a Duna elterelése miatt már bekövetkezett, illetve várható környezeti károkkal. Ugyancsak a szigetközi monitoring eredményei alapján készült a szlovák beadványok természettudományos részeinek kritikája.

A MONITORING FEJLESZTÉSI ÉS MŰKÖDTETÉSI KÖLTSÉGEI

A vízlépcsőrendszer lezárásakor, a beruházás keretében készült ún. Dunai Monitoring Rendszer létesítményeit (mérőállomások, adatrendszerek) a KTM vette át, 203 millió Ft értékben (1992. április 1-i állapot).

1992-től kezdve a szigetközi környezeti-ökológiai kutatások költségfedezetét részben a költségvetésben elkülönített címeken, részben - a kormányhatározatban rögzített új feladat ellátásához - a költségvetési tartalék terhére biztosították.

1992 óta a KHVM is hasonló nagyságrendű külön költségvetési támogatásból hajtott végre az általa üzemeltetett hidrológiai mérőállomásokon fejlesztéseket és végez folyamatos megfigyeléseket.

A költségek éves alakulását a költségvetési, ill. zárszámadási törvényhez készült mellékletek részletezik.

JAVASLAT

2000. év további tevékenységére

- a terepi mérések sürgős megkezdése, folyamatosságuk biztosítására célszerű lenne intézkedési tervet kidolgozni, amely részletesen tartalmazza a mért paraméterek és a mérőhelyek felsorolását;
- sürgősséggel készülő előzetes értékelés, hogy az Országgyűlésnek készítendő kormányhatározat szerinti jelentés határideje tartható legyen;
- az 1999. évre vonatkozó közös magyar-szlovák jelentés elkészítése és véglegesítése;
- a szigetközi monitoring eddigi eredményeit áttekintő összefoglaló kiadvány (könyv) előkészítése.

Összeállította: Hajósy Adrienne 2000. augusztus 21.

AZ MTA SZIGETKÖZI MUNKACSOPORT KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL ÉS SZERKESZTÉSÉBEN KÉSZÜLT FONTOSABB TANULMÁNYOK ÖSSZEFOGLALÁSA

Az első két év terepi munkái, összefoglaló értékelései alapján lehetőség nyílt a Duna elterelése előtti állapot rögzítésére. Az 1991-1993. években készült tanulmányok és szintézisek szolgálták alapul a

Magyar Tudományos Akadémia Szigetközi Munkacsoport: *Szigetköz - környezettudományi kutatások, környezeti állapot, ökológiai követelmények* (Budapest, 1993, 145 oldal)

című könyv kiadásához. Az ismeretes problémák ellenére (finanszírozási nehézségek, szűkös szakembergárda, bizonyos szakterületeken nagyon rövid kutatási időszak és adathiányok), a könyv valamennyi releváns tudományterület eredményei összefoglalásának tekinthető. A könyv kiegészítéseként a Munkacsoport publikálta a kérdéskör annotált bibliográfiáját (angol nyelven is).

Az EK szakértőinek közreműködésével folytatott magyar-szlovák szakértői tárgyalásokon három összefoglaló kötet készült (az 1993. évek már a hágai eljárás keretében):

Commission of the European Communities, Czech and Slovak Federative Republic, Republic of Hungary, Working Group of Independent Experts on Variant C of the Gabčíkovo-Nagymaros Project: *Working Group Report*,
Budapest, November 23, 1992, p. 65;

Commission of the European Communities, Republic of Hungary, Slovak Republic, Working Group of Monitoring and Water Management Experts fo the Gabčíkovo System of Locks: *Assessment of Impacts of Gabčíkovo Project and Recommendations for Strengthening of Monitoring System, Data Report*,
Budapest, November 2, 1993, p. 71;

Commission of the European Communities, Republic of Hungary, Slovak Republic, Working Group of Monitoring and Water Management Experts fo the Gabčíkovo System of Locks: *Report on Temporary Water Management Regime*,
Bratislava, December 1, 1993, p. 71.

A három oldalú szakmai bizottságok anyagai alapján tett ajánlásokat az EU Bizottsága a kormányoknak a Duna vizének ideiglenes megosztására (1993-ban és 1994-ben), melyeket a magyar kormány elfogadott, a szlovák kormány azonban nem. A monitoring-rendszerek fejlesztésére vonatkozó javaslatok alapján működik — 1995 nyarától — az ideiglenes vízpótlás közös monitoringja.

A hágai peres eljárásban a bíróság elé terjesztett dokumentumok természet-tudományos részeinek alapjául az

Expert Group of the Hungarian Academy of Science: *Environmental Risks and Impact Associated with the Gabvikovo-Nagymaros Project* (Budapest, April, 1994, p.191)

című könyv szolgált. A Munkacsoport szakértői részesei voltak a hágai eljárás írásbeli szakaszának.

A monitoring eredményeinek összefoglalását angol nyelven, könyv formátumban 1997-ben adta ki a Munkacsoport:

Expert Group of the Hungarian Academy of Science: *Studies on the Environmental State of the Szigetköz after the Diversion of the Danube* Budapest, 1997, p. 131

Az 1991-1999. évek közötti környezeti változásokat az

MTA Szigetközi Munkacsoport: *A Szigetköz környezeti állapotáról,* Budapest, 1999, p.202

című könyv mutatja be.

A monitoring keretében készült tanulmányok bibliográfiája a mellékletben található.

**1113/1997.(XI.12.)
kormányhatározat**

**a Bős-Nagymaros Projekttel kapcsolatos
magyar-szlovák tárgyalásokról**

A Kormány - összhangban a hágai Nemzetközi Bíróság ítéletével - úgy foglalt állást, hogy

- a magyar tárgyalódelegáció elérendő célja az ítéletben foglaltak végrehajtási módozatairól történő megállapodás,
- a delegáció felhatalmazásának, a tárgyalásoknak és a megállapodásoknak a kereteit a két fél között 1977. szeptember 16-án aláírt nemzetközi szerződés célkitűzései, valamint a hágai Nemzetközi Bíróság állásfoglalása és ajánlásai jelentik;
- a magyar félnek törekednie kell arra, hogy EU bizottság bevonható legyen a tárgyalásokba.

2412/1997.(XII.17.) Kormányhatározat

**a Magyar Köztársaság Kormánya
és**

**a Szlovák Köztársaság Kormánya
között**

**a Dunában és a Mosoni-Dunában egyes ideiglenes
műszaki intézkedésekről és vízhozamokról
Budapesten, 1995. április 19-én aláírt Megállapodás
időbeli hatályának meghosszabbításáról**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a Dunában és a Mosoni-Dunában egyes ideiglenes műszaki intézkedésekről és vízhozamokról Budapesten, 1995. április 19-én aláírt Megállapodás időbeli hatálya meghosszabbításra kerüljön, a Bős-Nagymarosi Vízlépcső ügyében a hágai Nemzetközi Bíróság által hozott ítélet végrehajtásának módozatairól szóló kétoldalú megállapodás megkötéséig;
2. felhatalmazza a külügyminisztert, hogy a fentiekről jegyzékben tájékoztassa a szlovák felet.

1044/1998.(IV.3.) kormányhatározat

a Dunai Vízlépcsőrendszerrel kapcsolatban előírt hatásvizsgálatok elvégzéséről

az 1093/1998.(VII.23.) és a 1110/1998.(VIII.25.) kormányhatározatokkal módosított szöveg

A Kormány

1. a Dunai Vízlépcsőrendszerrel kapcsolatban előírt hatásvizsgálatok elvégzéséről szóló előterjesztést elfogadta, és elrendeli a *melléklet* szerinti Intézkedési Tervben (munkaprogramban) foglalt feladatok végrehajtását;

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára

Határidő: a Intézkedési Terv ütemezése szerint

2. tudomásul veszi, hogy a hatásvizsgálatok elvégzésére és a kibővített monitoring rendszer üzembe helyezésére és üzemeltetésére a Vízügyi Alap 166 millió forintot, a Központi Környezetvédelmi Alap 166 millió forintot biztosít. Felhívja az érintett minisztereket, hogy az esetlegesen fennmaradó további költségek forrásának biztosítására készítsenek a Kormány számára előterjesztést.

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: az Alapok tekintetében azonnal
az előterjesztés benyújtására szükség szerint

MELLÉKLET

az 1044/1998.(IV.3.) Korm. határozathoz Intézkedési Terv

a Dunai Vízlépcsőrendszerrel kapcsolatban előírt hatásvizsgálatok elvégzésére

- 1.
- 2.
3. A közös magyar-szlovák Duna-szakaszt mérő-, megfigyelő (monitoring) rendszer létrehozása és üzemeltetése.

- 3.1. A közös magyar-szlovák Duna-szakasz kibővített monitoring rendszerének létrehozásáról szóló megállapodás aláírása.

Felelős: külügyminiszter
környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

Határidő: 1998. április 15.

- 3.2. A közös magyar-szlovák Duna-szakasz kibővített monitoring rendszerének üzembe helyezése.

Felelős: környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

Határidő: 1998. június 1.

5. Részletes felmérést kell készíteni a Kormány számára a hágai Nemzetközi Bíróság döntéséből adódó feladatok végrehajtásának hosszabb távú költségeiről.

Felelős: kormánybiztos
pénzügyminiszter
Határidő: 1998. december 31.

1093/1998. (VII. 23.) Korm. határozat

a hágai Nemzetközi Bíróságnak a Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer ügyében hozott ítélete végrehajtásával kapcsolatos sürgős intézkedésekről

1. A Kormány a Dunai Vízlépcsőrendszerrel kapcsolatban előírt hatásvizsgálatok elvégzéséről szóló 1044/1998.(IV.3.) Korm. határozat mellékleteként közzétett Intézkedési Terv 1., 2. és 4. pontját hatályon kívül helyezi, 5. pontját pedig akként módosítja, hogy első helyen a "közlekedési, hírközlési és vízügyi " helyett a "gazdasági miniszter" a felelős.

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
Határidő: azonnal

2.

3. Ez a határozat 1998. július 23-án lép hatályba.

1110/1998.(VIII.25.) kormányhatározat

a hágai Nemzetközi Bíróság
Dunával kapcsolatos döntéséből adódó
kormányzati feladatok koordinációjának felülvizsgálatáról

1. A Kormány a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati összehangolására kormánybiztost nevez ki, a kormánybiztos feladat- és hatáskörét rendeletben állapítja meg. A kormánybiztost 5 főállású és 4 külső szakértőt foglalkoztató titkárság segíti.

2. A Kormány felhívja a kormánybiztost, hogy

- a) készítsen előterjesztést az 1998. évi feladatok időarányos ellátást biztosító költségvetésre;

Felelős: kormánybiztos
Határidő: 1998. szeptember 10.

- b) készítsen javaslatot a kormánybiztosi titkárság 1999. évi költségvetésére;

Felelős: kormánybiztos
Határidő: az 1999. évi költségvetési tervezés ütemével összhangban

- c) vizsgálja felül a hágai Nemzetközi Bíróságnak a Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer ügyében hozott ítélete végrehajtásával kapcsolatos rendeleteket, kormányhatározatokat, intézkedéseket, és tegyen azok módosítására vagy hatályon kívül helyezésére;

Felelős: kormánybiztos az érdekeltek miniszterek bevonásával
Határidő: 1998. október 15.

d) dolgozza ki a hágai Nemzetközi Bíróság ítéletének végrehajtásához kapcsolódó hatásvizsgálatok követelményeit;

Felelős: kormánybiztos az érdekelt miniszterek bevonásával

Határidő: folyamatos

3. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti
 - a) a hágai Nemzetközi Bíróság döntésével összefüggő kormányzati feladatok végrehajtásával egyes szervezeti kérdésekről szóló 1037/1998.(III.27.) Korm. határozat 3. pontja;
 - b) a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok ellátását segítő Tanácsadó Testület létrehozásáról szóló 1098/1997.(IX.30.) Korm. határozat;
 - c) a Kormány megalakulásával összefüggő egyes hatásköri intézkedésekről szóló 1089/1998.(VII.15.) Korm. határozat 6. pontja;
 - d) a hágai Nemzetközi Bíróságnak a Bős-Nagymarosi Vízlépcsőrendszer ügyében hozott ítélete végrehajtásával kapcsolatos sürgős intézkedésekről szóló 1093/1998.(VII.23.) Korm. határozat 2. pontja.
4. A Dunai Vízlépcsőrendszerrel kapcsolatban előírt hatásvizsgálatok elvégzéséről szóló 1044/1998.(IV.3.) Korm. határozat mellékletének 5. pontjában felelősként megjelölt gazdasági miniszter helyébe a kormánybiztos lép.

1009/1999.(I.29.) kormányhatározat

a hágai Nemzetközi Bíróság 1997. szeptember 25-i döntésének végrehajtásával kapcsolatos magyar-szlovák tárgyalásokon képviselendő magyar álláspontról és az ezzel összefüggő egyeb teendőkről

1. A Kormány – a hágai Nemzetközi Bíróság kötelező joghatóságának elismeréséről szóló 56/1992.(X.2.) OGY határozatban, valamint a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság közötti, Bős-Nagymarosi Tervvel kapcsolatos vitának a Nemzetközi Bíróság elé terjesztéséről Brüsszelben, 1993. április 7-én aláírt Külön Megállapodás megerősítéséről szóló 29/1993.(V.4.) OGY határozatban vállalt kötelezettségének megfelelően – egyetért és támogatja, hogy a dunai kormánybiztos vezetésével tárgyaló magyar delegáció a szlovák féllel folytatott, a hágai Nemzetközi Bíróságnak a Bős-Nagymarosi Tervvel kapcsolatban hozott döntésének végrehajtásával összefüggő kétoldalú tárgyalások során az alább részletezett álláspontot képviselje:
 - a) A magyar Kormány álláspontja szerint a Bíróság ítéletéből az következik, hogy nincs szükség az alsó duzzasztómű felépítésére. A kérdéses folyószakasz hajózhatóságát hagyományos folyamszabályozási eszközökkel kell biztosítani.
 - b) A magyar Kormány a meglévő létesítmények közös üzemeltetéséről hajlandó tárgyalni elsősorban árvízvédelmi, hajózási, környezetvédelmi és természetvédelmi szempontok alapján, a hágai döntésben foglaltak szerint.

- c) A magyar Kormány nem kívánja a dunakiliti tározó feltöltését, mert a hágai ítéletből ilyen kötelezettség nem következik. A dunakiliti duzzasztás szerepét – megfelelő feltételek mellett – a dunacsúnyi létesítmény veheti át.
 - d) A magyar Kormány a vízmegosztás kérdésében a tárgyalások során a Duna főmedrébe és a mellékágakba juttatandó elegendő vízmennyiség meghatározását tartja első számú célnak. Ezen túlmenően Magyarország igényt tart a vízhozam méltányos és ésszerű hányadára a nemzetközi vízfolyások jogának alapelvei szerinti határfolyóból mint természetes erőforrásból.
 - e) A Duna főmedre és a mellékágrendszerek ökológiai rehabilitációja szükséges. Ennek során olyan megoldást kell választani, amely biztosítja a főág és a mellékágak közötti élő kapcsolatot.
 - f) Megfelelő feltételek mellett a magyar Kormány nem tekinti módosíthatatlan rendelkezésnek az 1977-es államközi szerződés azon pontját sem, amely a felek 50-50%-os tulajdoni részesedését írta elő.
 - g) A magyar Kormány a kártérítési igények kölcsönös elengedését tartja elfogadhatónak összhangban a hágai Nemzetközi Bíróság ítéletével.
 - h) A magyar Kormány a hágai Nemzetközi Bíróság ítéletével összhangban szükségesnek tartja az üzemelő létesítmények hatásainak a szlovák féllel közös komplex vizsgálatát és értékelését. A magyar Kormány szükségesnek tartja harmadik fél bevonását ezen munkálatokba.
2. A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság között a Bős–Nagyymarosi Vízlépcsőrendszer megvalósításáról és üzemeltetéséről 1977-ben kötött szerződés alapján a Kormány ideiglenesen megbízza a dunai kormánybiztost a szerződésben meghatározott kormány-meghatalmazotti jogkör ellátásával és az ebből eredő jogok gyakorlásával abban az esetben és olyan mértékben, ahogy ez a hágai ítélet végrehajtásának módozatairól folytatott tárgyalások eredményei alapján egyértelműen szükséges.
3. A Kormány szükségesnek tartja, hogy a Bős–Nagyymarosi Vízlépcsőrendszerrel összefüggő beruházások vagy azok elmaradása következtében az érintett településeken elmaradt infrastrukturális és egyéb beruházások, valamint az okozott környezeti károk felmérésére szülessen átfogó koncepció.
- Felelős:* dunai kormánybiztos
 földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
 gazdasági miniszter
 környezetvédelmi miniszter
 közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
 pénzügyminiszter
- Határidő:* 1999. június 30.
4. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a hágai Nemzetközi Bíróság a Bős–Nagyymarosi Vízlépcsőrendszer ügyében hozott ítélete végrehajtásával kapcsolatos magyar-szlovák tárgyalásokról szóló 1026/1998.(III.11.) Korm. határozat hatályát veszti.

Szabályzat

**az 1995. április 19-én kelt
magyar-szlovák megállapodás szerinti
egyeb műszaki intézkedések
és a Dunában és a Mosoni-Dunában lévő vízhozamok
megfigyelőrendszerének működtetésével megbízott
képviselők tevékenységéről**

Bős, 1995. május 29-én

Szabályzat

az 1995. április 19-én kelt magyar-szlovák megállapodás szerinti egyed műszaki intézkedések és a Dunában és a Mosoni-Dunában lévő vízhozamok megfigyelőrendszerének működtetésével megbízott képviselők tevékenységéről

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között egyes ideiglenes műszaki intézkedésekről és a Duna és a Mosoni-Duna vízhozamáról 1995. április 19-én kelt megállapodás (a továbbiakban Megállapodás) 4. cikke szerint a Felek kötelezik magukat, hogy az érintett térségben működtetett környezeti megfigyelőrendszereik azon adatsorait egymás rendelkezésére bocsájtják, amelyek a Megállapodás 1-3. cikkében előírányzott intézkedések által okozott környezeti hatások felméréséhez szükségesek.

A Megállapodás 4. cikkében és 5. mellékletében meghatározott feladat szerint a Felek képviselői

Kovács Árpád az MK KTM helyettes államtitkára

és

Dominik Kocinger a GNV építésével és üzemeltetésével megbízott SZK kormány meghatalmazott

elfogadták az adatok cseréjének és időszakonkénti közös értékelésének szabályzatát (a továbbiakban Szabályzat).

1. cikk

1. A Felek képviselői felelősek a két ország környezeti megfigyelőrendszeréből származó adatok cseréjéért és értékeléséért, amelyek a Megállapodás 1-3. cikkében előírányzott intézkedések környezeti hatásainak felméréséhez szükségesek.

2. A Felek képviselői saját kormányuk elé terjesztik az időszakonkénti közös értékelést és a javaslatokat.

2. cikk

A megfigyelőrendszerből származó adatok

1. A megfigyelőrendszer helyszíneit és tételeit a Megállapodás 5. melléklete alapján a Szabályzat mellékletei tartalmazzák. Az 1. számú melléklet a szlovák, a 2. számú melléklet a magyar mérőhelyeket, mért tételeket és az adatcsere időpontját tartalmazza.
2. Közös méréseket és helyszíni bejárásokat ahol az eltérés miatt szükséges, vagy kölcsönös megállapodás alapján végeznek.
3. A mérőhelyeket és a mért tételeket a Felek képviselői utólag módosíthatják és kiegészíthetik.
4. Az adatcsere a Felek képviselőinek közvetítésével történik, írásban és mágneslemezen. A Felek képviselői a szükséges topográfiai alaptérképeket ($M = 1 : 10000$) és más léptékű térképeket közös megállapodás alapján egymás rendelkezésére bocsájtják.

3. cikk

A megfigyelések kiértékelése

1. A megfigyelések közös értékelése egy hidrológiai év időszakára vonatkozik. A közös éves zárójelentés a hidrológiai év befejezését követő négy hónapon belül készül el. A közös éves zárójelentés magyar, szlovák és angol nyelven készül, a vita esetén az angol szöveg a meghatározó.
2. Az nemzeti éves jelentés tartalmazza a mért értékeket táblázatos, grafikus és térképes formában, rövid magyarázatokkal. Az nemzeti éves jelentést a Felek a hidrológiai év befejezését követően három hónapon belül kicserélik, a közös értékelés készítésére a Felek képviselői értekezletet hívnak össze.

4. cikk

A Felek képviselőinek tevékenysége

1. A Felek képviselőinek tárgyalásaira szükség szerint, legalább azonban egy naptári évben kétszer kerül sor. A tárgyalásokat váltakozva hívja össze a két fél. A tárgyalások feltételeit a fogadó fél biztosítja, és a fogadó fél képviselője vezeti. A tárgyalásról jegyzőkönyv készül, melyet a Felek képviselői írnak alá.
2. A Felek képviselői a tárgyalásra szakértőket is meghívhatnak.
3. Közös megegyezés alapján a közös méréseknél és közös bejárásokon a fogadó fél köteles biztosítani a helyszín megközelítését, a mérés elvégzéséhez szükséges körülményeket.
4. A képviselők tárgyalásait magyar és szlovák nyelven tartják. A tárgyalás jegyzőkönyve magyar, szlovák és angol nyelven készül.

5. cikk

Egyebek

1. Midegyik fél saját maga viseli a tevékenységével, valamint a tárgyalásokkal összefüggő költségeit. A közös zárójelentés angol nyelvű változatának a költségeit a felek azonos arányban viselik.
2. A képviselők tevékenységüket a Szabályzat elfogadása napján kezdenek meg.
3. A Szabályzat érvényessége a Megállapodás megszűnése napján ér véget.
4. A Szabályzat két eredeti példányban magyar, szlovák és angol nyelven készül, vita esetén az angol szöveg irányadó.

Kelt: Bősön, 1995. május 29-én

Aláírások:

Kovács Árpád
a Magyar Köztársaság
képviselője

Dominik Kocinger
a Szlovák Köztársaság
képviselője

A FELSZÍNI VIZEK MONITORINGJA

a pont száma	a mérés helyszíne	víz-szint	víz-hozam
0001	Duna, Rajka	+	
0002	Duna, Dunaremete	+	
0005	Duna, Komárom	+	+
0018	Mosoni-Duna, Bácsa	+	
0082	szivárgócsatorna, I. zsilip	+	+
0084	szivárgócsatorna, II. zsilip	+	+
0090	szivárgócsatorna, V. zsilip	+	+
0103	szivárgócsatorna, VI. zsilip	+	+
0106	Zátonyi-Duna, Gyümölcsös út	+	+

**FELSZÍNI VIZEK
A MÉRŐPONTOK KOORDINÁTÁI**

a pont száma	'E0TR' Y [m]	rendszer X [m]	WGS-84 szélesség fok-perc-mp	ELLIPSOID hosszúság fok-perc-mp
0001	515650	297100	48-00-12.809	17-14-48.895
0002	531800	282900	47-52-44.494	17-28-01.703
0005	580000	267800	47-45-00.683	18-06-50.022
0018	547300	265700	47-43-37.168	17-40-42.077
0082	514800	296550	47-59-54.372	17-14-08.516
0084	514300	296600	47-59-55.614	17-13-44.347
0090	517600	294300	47-58-43.627	17-16-26.009
0103	514050	293550	47-58-16.708	17-13-35.720
0106	519500	293450	47-58-17.501	17-17-58.520

A FELSZÍNI VÍZ MINŐSÉGÉNEK MONITORINGJA

a pont száma	a mérés helyszíne
0001	Duna, Rajka
2306	Duna, Medve
1141	Mosoni-Duna, Vének
0082	szivárgócsatorna, I.zsilip
0084	szivárgócsatorna, II.zsilip
1112	ágrendszer, Helena bukó
1114	ágrendszer, Szigeti-ág, 42.2 ág-km
1126	ágrendszer, Ásvány, 23.9 ág-km

FELSZÍNI VÍZMINŐSÉG A MÉRŐPONTOK KOORDINÁTÁI

a pont száma	'EOTR'	rendszer	WGS-84	ELLIPSOID
	Y [m]	X [m]	szélesség fok-perc-mp	hosszúság fok-perc-mp
0001	515650	297100	48-00-12.809	17-14-48.895
2306	545420	273100	47-47-35.653	17-39-05.527
1141	553470	266460	47-44-05.169	17-45-37.528
0082	514800	296550	47-59-54.372	17-14-08.516
0084	514300	296600	47-59-55.614	17-13-44.347
1112	519050	295280	47-59-16.407	17-17-34.848
1114	526810	288490	47-55-42.101	17-23-55.922
1126	535200	278220	47-50-15.193	17-30-49.727

TALAJVÍZSZINT A KUTAK FÖLDRAJZI KOORDINÁTÁI

a kút száma	'EOTR' rendszer		WGS-84	ELLIPSOID
	Y [m]	X [m]	szélesség fok-perc-mp	hosszúság fok-perc-mp
9310	513644	297521	48-00-24.8597	17-13-11.6780
9312	513081	297107	48-00-11.0328	17-12-44.9927
9327	516210	295047	47-59-13.1822	17-15-17.9601
9330	515958	294853	47-59-00.3110	17-15-06.2410
9368	512455	295887	47-59-27.8320	17-12-16.3045
9379	512115	294958	47-59-00.7402	17-12-00.8563
9383	515337	291646	47-57-15.9776	17-14-39.8784
9384	514825	290435	47-56-36.3975	17-14-16.5603
9385	513576	288682	47-55-38.7165	17-13-18.3659
9412	523769	290534	47-56-46.0867	17-21-27.3391
9413	522813	289471	47-56-14.2440	17-20-42.2926
9415	521278	288341	47-55-33.3412	17-19-29.6595
9416	520053	286977	47-54-41.8385	17-18-32.3418
9417	518759	286103	47-54-19.0851	17-17-30.7711
9418	517257	284675	47-53-31.7642	17-16-20.0285
9425	521553	280471	47-51-18.7928	17-19-51.2346
9430	528589	284694	47-53-40.3599	17-25-25.4121
9434	525970	282484	47-52-27.0415	17-23-21.6153
9435	524870	282133	47-52-11.6835	17-22-29.1565

TALAJVÍZSZINT A KUTAK FÖLDRAJZI KOORDINÁTÁI

a kút száma	'EOTR' rendszer		WGS 84	ELLIPSOID
	Y [m]	X [m]	szélesség fok-perc-mp	hosszúság fok-perc-mp
9457	534875	277529	47-49-52.5421	17-30-34.7655
9458	533749	276965	47-49-33.5635	17-29-41.1726
9459	533312	276039	47-49-03.3060	17-29-21.0544
9460	532658	275410	47-48-42.5208	17-28-50.2285
9475	545301	271630	47-46-47.9187	17-39-01.0847
9480	540516	267740	47-44-39.1541	17-35-14.7594
9484	544531	269988	47-45-54.5728	17-38-46.8420
9536	527107	283091	47-52-47.4678	17-24-15.7048
9555	531733	273365	47-47-35.7182	17-28-07.7629
9564	537861	265548	47-43-26.5665	17-33-09.3441

**A FELSZÍN ALATTI VÍZ MINŐSÉGE
A KUTAK FÖLDRAJZI KOORDINÁTÁI**

a kút száma	'EOTR' rendszer		WGS-84	ELLIPSOID
	Y [m]	X [m]	szélesség fok-perc-mp	hosszúság fok-perc-mp
7002	519698	293623	47-58-23.2440	17-18-07.8770
7012	517874	287703	47-55-10.3000	17-16-046.4160
7033	551462	267749	47-44-45.8160	17-44-00.1250
7044	543558	264379	47-42-52.2400	17-37-43.6830
9310	513644	297521	48-00-24.8597	17-13-11.6780
9327	516210	295047	47-59-13.1822	17-15-17.9601
9331	515588	294564	47-58-50.6820	17-14-48.7250
9368	512455	295887	47-59-27.8320	17-12-16.3045
9379	512115	294958	47-59-00.7402	17-12-00.8563
9413	522813	289471	47-56-14.2440	17-20-42.2926
9418	517257	284675	47-53-31.7642	17-16-20.0285
9430	528589	284694	47-53-40.3599	17-25-25.4121
9435	524870	282133	47-52-11.6835	17-22-29.1565
9457	534875	277529	47-49-52.5421	17-30-34.7655
9458	533749	276965	47-49-33.5635	17-29-41.1726
9475	545301	271630	47-46-47.9187	17-39-01.0847
9480	540616	267740	47-44-39.1541	17-35-14.7594
9484	544531	269988	47-45-54.5728	17-38-46.8420
9536	527107	283091	47-52-47.4678	17-24-15.7048

**TALAJNEDVESSÉG
A KUTAK FÖLDRAJZI KOORDINÁTÁI**

a kút száma	'EOTR' rendszer		WGS-84	ELLIPSOID
	Y [m]	X [m]	szélesség fok-perc-mp	hosszúság fok-perc-mp
9355	520600	294150	47-58-40.952	17-18-50.792
9452	531020	277900	47-50-02.129	17-27-29.067
9498	524879	290897	47-56-58.682	17-22-20.435
9972	526473	290847	47-56-58.163	17-23-37.288
9994	527610	288557	47-55-44.814	17-24-34.384
9995	534250	280647	47-51-33.151	17-30-01.740
9996	536620	280157	47-51-18.793	17-31-56.196
9997	535450	279449	47-50-55.136	17-31-00.590
9998	535450	279020	47-50-41.249	17-31-00.994

ERDÉSZETI MINTATERÜLETEK

a kút száma	Mintaterület	főfaj	éves fa-termési adatok	heti kerület-növekedési adatok	talaj-víz mélység
9355	Dunakiliti 6B	óriásnyár	X		
9452	Hédervár 11B	éger	X		
9991	Dunakiliti 14C	nyár (I-214)	X		X
9992	Dunakiliti 13B	nyár (OP-229)	X		X
9496	Dunasziget 5E	óriásnyár	X		
9495	Dunasziget 34A	nyár (I-214)	X		
9498	Dunasziget 11D	nyár (I-214)	X		
9994	Dunasziget 22B1	kocsányos tölgy	X	X	
9995	Lipót 4A	Pannonia nyár	X	X	X
9996	Lipót 27C	Pannonia (nyár)	X		X
9997	Ásványráró 6G	nyár (I-214)	X		X
9998	Ásványráró 6D	fűz	X		

éves fatermési adatok :

kor,
 átlagos átmérő (cm),
 átlagos magasság (cm),
 körlapösszeg (m²/ha),
 fatermés (m³/ha),
 fatörzs szám,
 növedék.

**ERDŐVÉDELMI MONITORING
A MINTATERÜLETEK
FÖLDRAJZI KOORDINÁTÁI**

az állomás száma	'EOTR' rendszer		WGS-84	ELLIPSOID
	Y [m]	X [m]	szélesség fok-perc-mp	hosszúság fok-perc-mp
9355	520600	294150	47-58-40.952	17-18-50.792
9452	531020	277900	47-50-02.129	17-27-29.067
9991	521880	293067	47-58-06.813	17-19-53.644
9992	522320	293117	47-58-08.744	17-20-14.798
9496	523600	292700	47-57-56.149	17-21-16.929
9495	522700	292457	47-57-47.650	17-20-33.808
9498	524879	290897	47-56-58.682	17-22-20.435
9994	527610	288557	47-55-44.814	17-24-34.384
9995	534250	280647	47-51-33.151	17-30-01.740
9996	536620	280157	47-51-18.793	17-31-56.196
9997	535450	279449	47-50-55.136	17-31-00.590
9998	535450	279020	47-50-41.249	17-31-00.994

BIOLÓGIAI MONITORING

Tegzesek

a mérőhely száma	Helyszín	faj-összetétel	időpont	gyűjtött példányszámok
4	Rajka Duna	+	+	+
9	Dunasziget Jakab sziget	+	+	+
8	Cikolasziget	+	+	+

Puhatestűek

a mérőhely száma	Helyszín	faj-összetétel	Dominancia (példányszám/m ²)
4	Rajka Duna	+	+
3	Dunasziget Duna	+	+
2	Cikolasziget ágrendszer	+	+
1	Ásványráló ágrendszer	+	+

Rákok

a mérő-hely száma	Helyszín	faj-összetétel	Dominancia (példányszám/l)
12	Dunakiliti Duna	+	+
16	Dunaremete Duna	+	+
13	Dunakiliti ágrendszer	+	+
14	Dunasziget ágrendszer	+	+
15	Kisbodak ágrendszer	+	+
17	Lipót ágrendszer	+	+
18	Halászi Mosoni-Duna	+	+

Szitakötők (lárva)

a mérő-hely száma	Helyszín	faj-összetétel	időpont	gyűjtött példányszám
5	Dunakiliti Ördög-sziget	+	+	+
6	Dunakiliti Ördög-sziget	+	+	+
7	Dunakiliti Farkas-zátony	+	+	+
8	Dunasziget Dobor-gazsziget	+	+	+

Kérészek

a mérőhely száma	Helyszín	faj-összetétel	időpont	a gyűjtött példányok száma
4	Rajka	+	+	+
9	Dunasziget Jakab sziget	+	+	+
10	Lipót	+	+	+
11	Nagybajcs	+	+	+

Halak

a mérőhely száma	Helyszín	faj-összetétel	példányszám / minta
19	Dunasziget Schichler ág	+	+
20	Dunasziget ágrendszer	+	+
21	Dunasziget Duna	+	+
22	Dunaremete Duna	+	+
23	Lipót Holt-Duna	+	+
24	Dunasziget Gazfői-Duna	+	+

ELŐREHALADÁSI JELENTÉS

az MTA Szigetközi Munkacsoport
2000. évi tevékenységéről

I.
2000 szeptemberéig

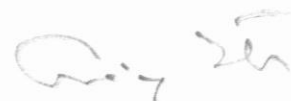
A munkacsoport 1991 óta végzi a Szigetközben folyó természettudományos kutatások koordinálását, szintézisek készítésének elősegítését.

Idén az első félévben a munkacsoport számos erőfeszítést tett a munkaszerződések megkötése és a terepi tevékenységek megkezdése érdekében. Sajnálatos, hogy különféle - nem a munkacsoport oldalán felmerült - nehézségek miatt vannak szakterületek, ahol az első félévben nem sikerült biztosítani az adatsorok folyamatosságát, amely az idei környezetállapot értékeléseket várhatóan megnehezíti majd.

A munkacsoport elmúlt nyolc éves tevékenysége alapján összefoglaló kötet készült, mely a Duna elterelése óta bekövetkezett változásokat szakterületenkénti bontásban mutatja be. "A Szigetköz környezeti állapotáról" című kötet Láng István, Banczerowski Januszné és Berczik Árpád szerkesztésében 2000 áprilisára készült el. A kötet nyilvános terjesztésre nem került, a szigetközi kérdéskörrel foglalkozó hivataloknak és intézményeknek, az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának küldtünk példányokat.

A munkacsoport internetes honlapot tart fenn, www.ace.hu/danube_dg címen. Az angol nyelvű változatban is olvasható honlap részletes tájékoztató anyagokat tartalmaz, készülő anyagokat és friss információkat is tartalmaz, a munkacsoport tevékenységének operatív segítőjeként.

Budapest, 2000. szeptember 15.

Láng István
akadémikus
a Szigetközi Munkacsoport
elnöke

2030/1995. (II. 8.) Korm. határozat

a Szigetköz ideiglenes vízpótlásáról

A Kormány a szigetközi ideiglenes vízpótlás érdekében

1. felhatalmazza a külügyminisztert, illetőleg az általa kijelölt személyt, hogy a Budapesten, 1995. január 25-én tartott magyar-szlovák miniszterelnöki találkozón elfogadottak rögzítésére megállapodják a Szigetköz ideiglenes vízpótlása tárgyában;

Felelős: külügyminiszter

*Határidő:*¹ 1995. április 30.

2. az Országgyűlés tudomásulvételének feltételével ideiglenes létesítményként fenékgát elhelyezését rendeli el a szigetközi hullámtér és mentett oldal ideiglenes vízpótlása céljára a Duna 1843,0 folyamkilométerében. A Dunakiliti duzzasztómű hajószilipjének csak a felső elzárószervezete használható fel, és csak a mellékágakban, illetve a mentett oldalon történő kárenyhítési célokat szolgáló vízbeocsátás szabályozására;

3. elrendeli, hogy az országgyűlési határozati javaslatot, annak sürgős tárgyalását kérve, az Országgyűlésnek be kell nyújtani; előadóként a közlekedési, hírközlési és vízügyi minisztert jelöli ki;

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

Határidő: azonnal

4. elrendeli, hogy a határozatban rögzített beavatkozások környezeti-ökológiai hatásait monitoring hálózat működtetésével folyamatosan ellenőrizni kell, és indokolt esetben javaslatot kell tenni az üzemrend módosítására. A környezeti hatásokról - az országgyűlési határozat alapján - az Országgyűlés részére évente beszámolót kell készíteni.

Felelős: környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter

Határidő: 1995. december 31., azt követően évente

Melléklet a 2030/1995. (II. 8.) Korm. határozathoz

Megvalósítási ütemterv

A Duna 1843,0 folyamkilométerében az ideiglenes fenékgát létesítése és az azzal végzendő kárenyhítő jellegű vízpótlás érdekében

a) vízjogi engedélyezési terv készüljön;

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

Határidő: 1995. február 10.

b) az engedélyezési eljárásban érintett hatóságok nyilatkozataikat 8 napon belül adják meg;

Felelős: az érintett hatóságokat felügyelő miniszterek

Határidő: 1995. március 15.

¹ Módosította: 2109/1995. (IV. 21.) Korm. határozat 4. a).

 c) 1 a terv végrehajtására gyorsított, zártkörű versenykiírás készüljön azzal, hogy a kivitelezési munkálatok befejezésére megkívánt határidő - a vegetációs időszakra is figyelemmel - 1995. július 5-e;

Felelős: közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

Határidő: a teljes működtetés megkezdésére
1995. július 15.

d) a meglévő monitoring rendszert felül kell vizsgálni és a szükséges fejlesztéseket el kell végezni.

Felelős: környezetvédelmi és területfejlesztési
miniszter

Határidő: 1995. március 15.

Makrofiton

a mérő- hely száma	Helyszín	faj- összetétel	időpont	Dominancia
3	Dunasziget Duna	+	+	+
19	Dunasziget ágrenszer	+	+	+
20	Dunasziget Csákányi-Duna	+	+	+
23	Dunasziget holtág	+	+	+
30	Dunasziget Gazfűi-Duna	+	+	+
25	Kisbodak ágrenszer	+	+	+

BIOMONITORING A MÉRŐHELYEK FÖLDRAJZI KOORDINÁTÁI

a mérő- hely száma	'EOTR' rendszer		WGS-84 ELLIPSOID	
	Y [m]	X [m]	szélesség fok-perc-mp	hosszúság fok-perc-mp
1	536600	278240	47-50-16.725	17-31-57.022
2	528000	288680	47-55-49.060	17-24-53.044
3	523650	293640	47-58-26.610	17-21-18.357
4	515450	297850	48-00-36.935	17-14-38.414
5	517390	295700	47-59-28.786	17-16-14.351
6	517960	295200	47-59-13.021	17-16-42.381
7	522200	294170	47-58-42.742	17-20-07.902
8	522920	292320	47-57-43.371	17-20-44.555
9	525950	289850	47-56-25.532	17-23-13.110
10	533320	281720	47-52-07.280	17-29-15.976
11	548310	270410	47-46-10.218	17-41-26.613
12	515820	296820	48-00-03.873	17-14-57.405
13	521830	293280	47-58-13.672	17-19-51.008
14	525330	289920	47-56-27.370	17-22-43.171
15	528960	285050	47-53-52.206	17-25-42.906
16	531410	283170	47-52-52.978	17-27-42.673
17	532840	282180	47-52-21.865	17-28-52.441
18	520380	284010	47-53-12.582	17-18-51.034
19	523680	291520	47-57-18.011	17-21-22.016
20	524280	291520	47-57-18.430	17-21-50.928
21	527675	289320	47-56-09.556	17-24-36.744
22	531310	283220	47-52-54.531	17-27-37.813
23	532390	281860	47-52-11.214	17-28-31.100
24	526050	285680	47-54-10.623	17-23-22.192
25	529880	285150	47-53-56.058	17-26-27.090

